

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग

सिंहदरबार, काठमाण्डौ ।

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को लागि नेपालको संविधान र प्रचलित कानून बमोजिम सङ्घीय सञ्चित कोषबाट प्रदेश र स्थानीय सरकारलाई प्रदान गरिने वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई गरिएको सिफारिस।

सिफारिस मिति: २०८१/११/२८

१. पृष्ठभूमि

सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय सरकार गरी तीन तहको रहेको छ। नेपालको संविधानमा तीनै तहका सरकारका बीचमा राज्यशक्तिको बाँडफाँट गरिएको छ। तहगत सरकार बीचको सम्बन्ध सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित हुने व्यवस्था संविधानले नै सुनिश्चित गरेको छ। अन्तर सरकारी वित्तीय सम्बन्धको महत्वपूर्ण अवयवको रूपमा अन्तर-सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण रहेको छ भने अन्तर-सरकारी वित्तीय हस्तान्तरणको महत्वपूर्ण माध्यमको रूपमा वित्तीय समानीकरण अनुदान रहेको छ।

नेपालको संविधानको अनुसूचीमा उल्लिखित तहगत सरकारको अधिकारको विश्लेषण गर्दा प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूमा खर्च जिम्मेवारीको अनुपातमा राजस्व परिचालन गर्ने अधिकार न्यून रहेको छ भने नेपाल सरकारमा राजस्व परिचालनको अधिकार अधिक रहेको देखिन्छ। समान तहका सरकारहरूबीच भौगोलिक तथा जनसाङ्ख्यिक विविधता र आर्थिक, सामाजिक तथा भौतिक विकासको असमान अवस्थाले गर्दा उनीहरूको खर्चको आवश्यकता र राजस्व परिचालन क्षमताबीचमा असमानता रहेको छ। यस्तो परिस्थितिमा प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको खर्च आवश्यकता र राजस्व क्षमता बीचको वित्तीय अन्तरलाई न्यूनीकरण गर्न नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूलाई अनुदान दिनुपर्ने संवैधानिक एवम् कानूनी प्रवन्ध रहेको छ।

नेपाल सरकारले प्रदेश र स्थानीय सरकारहरूलाई खर्चको आवश्यकता र राजस्व क्षमताको आधारमा वित्तीय समानीकरण अनुदान वितरण गर्नुपर्ने र त्यस्तो अनुदान वितरणकालागि सिफारिस गर्ने काम, कर्तव्य र अधिकार राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको हुने व्यवस्था नेपालको संविधान र अन्य प्रचलित कानूनहरूमा समेत गरिएको छ।

२. सिफारिसका आधारहरू

क. संवैधानिक एवम् कानूनी प्रवन्ध

नेपाल सरकारले प्रदेश र स्थानीय सरकारहरूलाई वित्तीय समानीकरण अनुदान उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा सिफारिस गर्दा आयोगले नेपालको संविधान र प्रचलित कानूनमा रहेका देहाय बमोजिमका प्रवन्धहरूलाई मुख्य आधारको रूपमा लिएको छ।

- नेपालको संविधानको धारा ६० को उपधारा (३), (४) र (६) तथा धारा २५१ को उपधारा (१) को देहाय खण्ड (घ),
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा ३ को उपदफा (१) को देहाय खण्ड (घ) एवम् दफा १६ को उपदफा (१) र (२),

- अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ८ को उपदफा (१), दफा १८ को उपदफा (२) र दफा २८।

ख. अन्य आधार

राष्ट्रिय सभा सङ्घीयता कार्यान्वयन अध्ययन तथा अनुगमन संसदीय विशेष समिति, २०७९

- नेपाल सरकारबाट प्रदेश र स्थानीय सरकारहरू र प्रदेशबाट स्थानीय सरकारहरूको वित्तीय हस्तान्तरणमा वित्तीय समानीकरण अनुदानको अंश बजेटको अनुपातमा बढाउँदै लैजाने विधिको परिपालना गर्ने।
- वित्तीय समानीकरण अनुदान वितरणमा प्रयोग गरिएका तथ्याङ्कीय विवरण र बाँडफाँटलाई पारदर्शी र विश्वासयोग्य बनाउने।

नेपाल सरकारको सङ्घीयता कार्यान्वयनसम्बन्धी कार्ययोजना, २०७९

- प्रदेश र स्थानीय सरकारहरूले प्राप्त गर्ने वित्तीय हस्तान्तरणको परिमाण राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको सिफारिसबमोजिम हुने संविधानको व्यवस्थाको कार्यान्वयन गर्ने/गराउने।

राष्ट्रिय समन्वय परिषदको निर्णय, २०८० आषाढ

- कार्यविस्तृतीकरण परिमार्जन गरी तीनै तहको अधिकारमा स्पष्टता ल्याउने।
- तीन तहका सरकारबीच विकास आयोजनामा दोहोरोपना हटाउने र तादाम्यता कायम गर्ने।
- तीनै तहबाट जाने अनुदानको शीर्षक, रकम र प्रकृति अध्ययन गरी दोहोरो अनुदान बन्द गर्ने।

सङ्घीय बजेट २०८१/८२ को बुँदा नं २८०

सङ्घीयता कार्यान्वयनलाई पूर्णता दिन बाँकी कानून प्राथमिकताका साथ तर्जुमा गरिनेछ। सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको एकल तथा साझा अधिकारको विस्तृतीकरणसम्बन्धी परिमार्जित प्रतिवेदन कार्यान्वयन गरी अधिकार र कार्यक्षेत्रमा रहेको दोहोरोपनाको अन्त्य गरिनेछ। राजस्व बाँडफाँट र वित्त हस्तान्तरण गर्दा लिइने आधार र सूचकलाई हालसम्मको अभ्यास र अनुभवको आधारमा पुनरावलोकन गरी वस्तुनिष्ठ, समन्यायिक र यथार्थपरक बनाइनेछ।

३. तथ्याङ्कको स्रोत

आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा नेपाल सरकारबाट प्रदेश र स्थानीय सरकारहरूमा हस्तान्तरण गरिने वित्तीय समानीकरण अनुदानको परिमाण निर्धारण गर्दा आयोगबाट प्रयोगमा ल्याइएका तथ्याङ्क र तीनको स्रोत तालिका नं. १ उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. १

वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिसमा प्रयोग गरिएको तथ्याङ्क सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	सूचक	तथ्याङ्कको स्रोत
१.	जनसङ्ख्या	• राष्ट्रिय जनगणना २०७८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग
२.	क्षेत्रफल (भूगोल)	• नेपाल राजपत्र
३.	मानव विकाससूचकाङ्क	• नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन २०२०, राष्ट्रिय योजना आयोग
४.	प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूमा रहेको आर्थिक, सामाजिक असमानतासूचकाङ्क	• राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगबाट गरिएको अध्ययन (२०७६)
५.	पूर्वाधार विकास सडकको घनत्व (सडकमा पहुँच), विद्युतको सुविधा (विद्युतमा पहुँच), सूचना प्रविधिको सुविधा (सूचना प्रविधिमा पहुँच), खानेपानीको सुविधा (खानेपानीमा पहुँच), सरसफाइ (शौचालयको उपलब्धता) शहरीकरणको अवस्था	• गत आ.व. को सिफारिसमा प्रयोग भएको तथ्याङ्क • राष्ट्रिय जनगणना २०७८, • राष्ट्रिय जनगणना २०७८, • राष्ट्रिय जनगणना २०७८, • राष्ट्रिय जनगणना २०७८ • राष्ट्रिय जनगणना २०७८
७.	खर्चको आवश्यकता र राजस्व उठाउन सक्ने क्षमता	• राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगबाट गरिएको अध्ययन (२०७५)
८.	कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन सूचक	• महालेखा परीक्षकको कार्यालय, • अर्थ मन्त्रालय, • सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, • वन तथा वातावरण मन्त्रालय, • शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, • स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, • महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, • राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड, • प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरू

घ. अनुदान सिफारिस गर्न लिइएका आधार (सूचक) र ढाँचा:

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा नेपाल सरकारबाट प्रदेश र स्थानीय सरकारहरूमा हस्तान्तरण गरिने वित्तीय समानीकरण अनुदानको निर्धारण गर्दा न्यूनतम अनुदान, सुत्रमा आधारित अनुदान र कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा आधारित अनुदानका रूपमा वर्गिकरण गरी देहायका सूचक, भार र तथ्याङ्क प्रयोग गरिएको छ।

१. न्यूनतम अनुदान तर्फ:

१.१. प्रदेश सरकारहरूले प्राप्त गर्ने न्यूनतम अनुदान

प्रदेश सरकारहरूले प्राप्त गर्ने न्यूनतम वित्तीय समानीकरण अनुदान रु. १५१६५० लाख निर्धारण गरिएको छ जुन

प्रदेश सरकारहरूले पाउने कुल वित्तीय समानीकरण अनुदानको २५ प्रतिशत हुन आउँछ। जनसङ्ख्या र क्षेत्रफललाई ५०/५० प्रतिशत भार दिई प्रत्येक प्रदेशले प्राप्त गर्ने न्यूनतम अनुदानको हिस्सा निर्धारण गरिएको छ। प्रदेश सरकारहरूले प्राप्त गर्ने न्यूनतम वित्तीय समानीकरण अनुदानको परिमाण तालीका नं. २ मा समावेश गरिएको छ।

तालिका नं. २

प्रदेश सरकारहरूले प्राप्त गर्ने न्यूनतम वित्तीय समानीकरण अनुदानको परिमाण

प्रदेश	न्यूनतम अनुदान (रु. लाखमा)
कोशी प्रदेश	२७८७७
मधेश प्रदेश	१८७९८
बागमती प्रदेश	२७१६५
गण्डकी प्रदेश	१७९७७
लुम्बिनी प्रदेश	२४३१९
कर्णाली प्रदेश	१७६२९
सुदूरपश्चिम प्रदेश	१७८८५
जम्मा	१५१६५०

१.२. स्थानीय सरकारहरूले प्राप्त गर्ने न्यूनतम अनुदान

आ.व. २०८२/८३ मा स्थानीय सरकारहरूले प्राप्त गर्ने न्यूनतम समानीकरण अनुदान रकम रु. ३०८३०० लाख निर्धारण गरिएको छ जुन स्थानीय सरकारहरूले पाउने कुल वित्तीय समानीकरण अनुदानको ३४.६५ प्रतिशत हुन आउँछ। स्थानीय सरकारहरूले जनसंख्याको आधारमा पाउने न्यूनतम समानीकरण अनुदानको परिमाण तालीका नं. ३ बमोजिम र भूगोलको आधारमा प्राप्त गर्ने न्यूनतम समानीकरण अनुदानको परिमाण तालीका नं. ४ मा बमोजिम निर्धारण गरिएको छ।

तालिका नं. ३

स्थानीय सरकारहरूले जनसङ्ख्याको आधारमा प्राप्त गर्ने न्यूनतम वित्तीय समानीकरण अनुदानको परिमाण

क्र.सं.	जनसङ्ख्या	अनुदान रकम (रु.लाखमा)
१	१०,००० भन्दा कम	१७५
२	१०,००० देखि २०,००० भन्दा कम	२००
३	२०,००० देखि ३०,००० भन्दा कम	२२५
४	३०,००० देखि ४०,००० भन्दा कम	२५०
५	४०,००० देखि ५०,००० भन्दा कम	२७५
६	५०,००० देखि ६०,००० भन्दा कम	३००
७	६०,००० देखि ७०,००० भन्दा कम	३२५
८	७०,००० देखि ८०,००० भन्दा कम	३५०

क्र.सं.	जनसङ्ख्या	अनुदान रकम (रु.लाखमा)
९	८०,००० देखि ९०,००० भन्दा कम	३७५
१०	९०,००० देखि १,००,००० भन्दा कम	४००
११	१,००,००० देखि १,१०,००० भन्दा कम	४२५
१२	१,१०,००० देखि १,२०,००० भन्दा कम	४५०
१३	१,२०,००० देखि १,३०,००० भन्दा कम	४७५
१४	१,३०,००० देखि १,४०,००० भन्दा कम	५००
१५	१,४०,००० देखि १,५०,००० भन्दा कम	५२५
१६	१,५०,००० देखि १,६०,००० भन्दा कम	५५०
१७	१,६०,००० देखि १,७०,००० भन्दा कम	५७५
१८	१,७०,००० देखि १,८०,००० भन्दा कम	६००
१९	१,८०,००० देखि १,९०,००० भन्दा कम	६२५
२०	१,९०,००० देखि २,००,००० भन्दा कम	६५०
२१	२,००,००० वा सो भन्दा बढी	६७५

तालिका नं. ४

स्थानीय सरकारहरूले क्षेत्रफलको आधारमा प्राप्त गर्ने न्यूनतम वित्तीय समानीकरण अनुदानको परिमाण

क्र.सं.	क्षेत्रफल	अनुदान रकम (रु.लाखमा)
१	१०० वर्ग कि.मि. सम्म	१००
२	१०० वर्ग कि.मि. भन्दा बढी २०० वर्ग कि.मि.सम्म	१५०
३	२०० वर्ग कि.मि. भन्दा बढी ३०० वर्ग कि.मि.सम्म	२००
४	३०० वर्ग कि.मि. भन्दा बढी ४०० वर्ग कि.मि.सम्म	२५०
५	४०० वर्ग कि.मि. भन्दा बढी	३००

२. सूत्रमा आधारित अनुदान तर्फ:

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा १६ को उपदफा (१) मा नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूलाई प्रचलित कानून बमोजिम उपलब्ध गराउने वित्तीय समानीकरण अनुदानका सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्दा आयोगले देहायका आधार लिई सिफारिस गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ:

- (क) प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूमा रहेको शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी जस्ता मानव विकाससूचकाङ्क,
- (ख) अन्य प्रदेश वा स्थानीय सरकारहरूको सन्तुलित विकासको अवस्था,

- (ग) प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूमा रहेको आर्थिक, सामाजिक वा अन्य कुनै प्रकारको विभेदको अवस्था,
 (घ) प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको पूर्वाधार विकासको अवस्था र आवश्यकता,
 (ङ) प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूले जनतालाई पुन्याउनु पर्ने सेवा,
 (च) प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको राजस्वको अवस्था र उठाउन सक्ने क्षमता,
 (छ) प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको खर्चको आवश्यकता।

सोही ऐनको दफा १६ को उपदफा (३) मा आयोगले उपदफा (१) बमोजिम वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिस गर्दा प्रत्येक प्रदेश र स्थानीय सरकारहरूले प्राप्त गर्ने न्यूनतम अनुदान र उपदफा (१) बमोजिमका आधारहरू बमोजिम प्रत्येक प्रदेश र स्थानीय सरकारहरूले प्राप्त गर्ने वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिस गर्ने व्यवस्था रहेको छ भने दफा ३ को उपदफा (२) मा आयोगले संविधान तथा यस ऐन बमोजिम सुझाव वा सिफारिस दिँदा वा ढाँचा तयार गर्दा प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको कार्य सम्पादनलाई समेत आधार लिने व्यवस्था रहेको छ।

उल्लेखित कानूनी प्रावधानहरूमा आधारित भै तालिका नं. ५ बमोजिमको विस्तृत आधार र ढाँचालाई अवलम्बन गरी आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ का लागि नेपाल सरकारबाट प्रदेश सरकार तथा स्थानीय सरकारहरूलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने वित्तीय समानीकरण अनुदान रकम निर्धारण गरिएको छ ।

तालिका नं. ५

सूत्रमा आधारित वित्तीय समानीकरण अनुदानको गणनामा लिइएको आधार/सूचक र भार

क्र.सं.	सूचक/उपसूचक	उपसूचकको भार	सूचकको भार
१.	मानव विकाससूचकाङ्क		१० %
२.	आर्थिक सामाजिक असमानता		५ %
३.	पूर्वाधार विकासको अवस्था		१५ %
	३.१ सडकको घनत्व (सडकमा पहुँच),	३५ %	
	३.२ खानेपानीको सुविधा (खानेपानीमा पहुँच),	१५ %	
	३.३ सरसफाइ (शौचालयको उपलब्धता)	१५ %	
	३.४ शहरीकरणको अवस्था	१५ %	
	३.५ विद्युतको सुविधा (विद्युतमा पहुँच),	१० %	
	३.६ सूचना प्रविधिको सुविधा (सूचना प्रविधिमा पहुँच),	१० %	
४.	खर्चको आवश्यकता र राजस्व उठाउन सक्ने क्षमता		७० %
	जम्मा		१०० %

२.१. आधार तथा ढाँचाको विश्लेषण:

अ. मानव विकास सूचकाङ्क

सन् २०२० मा प्रकाशित नेपाल मानव विकास प्रतिवेदनको तथ्याङ्कलाई यस सूचकमा प्रयोग गरिएको छ। सो

प्रतिवेदनले राष्ट्रिय तहको अतिरिक्त प्रदेश तहसम्मको मानव विकास सूचकाङ्क प्रकाशन गरेको भए तापनि स्थानीय तहगत रूपमा त्यस्तो सूचकाङ्क उल्लेख गरिएको छैन। ऐनको व्यवस्था कार्यान्वयन गर्ने क्रममा स्थानीय तहगत रूपमा नै मानव विकास सूचकाङ्क आवश्यक पर्ने हुँदा सो प्रतिवेदनमा उपलब्ध प्रादेशिक, भौगोलिक तथा शहरी र ग्रामीण सूचकाङ्क समेतलाई आधार बनाएर सबै स्थानीय सरकारहरूको मानव विकासको प्रतिविम्बित (Indicative) सूचकाङ्क विकास गरी अनुदान सिफारिसको प्रयोजनार्थ प्रयोगमा ल्याइएको छ। कुल भार मध्ये मानव विकाससूचकाङ्कलाई १० प्रतिशत भार दिइएको छ।

आ. आर्थिक सामाजिक असमानता

आर्थिक सामाजिक असमानता सूचकाङ्क सम्बन्धमा प्रदेश र स्थानीय सरकारहरूमा रहेको आर्थिक, सामाजिक असमानता मापन गर्नका लागि आर्थिक, सामाजिक र जलवायु परिवर्तन जोखिम तथा विपद् क्षेत्रका ६ वटा आयामहरूका २९ वटा उप-सूचकहरूका आधारमा आयोगले गरेको अध्ययन बमोजिम आर्थिक, सामाजिक असमानतासूचकाङ्क निर्माण गरिएको छ। आर्थिक सामाजिक असमानता सूचकाङ्कलाई ५ प्रतिशत भार दिइएको छ।

इ. पूर्वाधार विकास

प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको पूर्वाधार विकासको अवस्थाले सो प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको विकासको अवस्था निर्धारण गर्ने आधार दिन्छ। पूर्वाधार विकासको अवस्था कमजोर भएका प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूले जनतालाई संविधानले मार्गदर्शन गरे अनुसारका सेवा सुविधा प्रदान गर्न अतिरिक्त खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ, जसले गर्दा सेवाको लागत वृद्धि गराउँदछ। आयोगले प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूमा उपलब्ध सडक, विद्युत, सूचना प्रविधि, खानेपानी र सरसफाइको पहुँच तथा उपलब्धता एवम् शहरीकरणको अवस्थालाई आधार मानी पूर्वाधारसूचकाङ्क तयार गरेको छ। पूर्वाधार विकासको अवस्थाका लागि १५ प्रतिशत भार प्रदान गरिएको छ।

- **सडकको घनत्व (सडकमा पहुँच):** सडक सञ्जालको पहुँचले प्रदेश वा स्थानीय सरकारहरूको विकासलाई प्रभावित गर्नुका साथै उनीहरूले प्रवाह गर्नुपर्ने सेवा प्रवाहको लागतमा असर पार्दछ। सार्वजनिक सेवा वितरणलाई प्रभावकारी बनाउन र आम सर्वसाधारण जनतालाई सुगम तथा सहज ढङ्गले सेवा प्रवाह गर्नका लागि पनि सडकको भूमिका महत्वपूर्ण हुन्छ। अतः पूर्वाधार विकासलाई दिइएको भारलाई शत प्रतिशत मानी सोको ३५ प्रतिशत भार प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको सडक घनत्वलाई दिइएको छ।
- **विद्युतको सुविधा (विद्युतमा पहुँच):** विकासको एउटा आवश्यकताको रूपमा लिइने विद्युतको सुविधाले प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको आर्थिक विकासमा बहु-आयामिक भूमिका खेल्दछ। जुन प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूमा विद्युत सुविधाको पहुँच कमजोर रहेको छ, त्यसका लागि थप आर्थिक व्ययभार आवश्यक पर्दछ। यसै परिप्रेक्ष्यमा प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको विद्युत सुविधाको अवस्थालाई उपसूचकका रूपमा लिई पूर्वाधार विकासलाई दिइएको भारलाई शत प्रतिशत मानी सोको १० प्रतिशत भार विद्युत सुविधाको पहुँचलाई दिइएको छ।

- **सूचना प्रविधिको सुविधा (सूचना प्रविधिमा पहुँच):** जुन प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको सूचना प्रविधिको पहुँचको अवस्था कमजोर छ, त्यस्ता प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूले सूचना प्रविधिको पहुँचको स्तर माथि उकास्न यथोचित लगानी गर्नुपर्ने हुन्छ। यसले प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको आर्थिक व्ययभार बढाउने गर्दछ। यसै पक्षलाई ख्याल गर्दै पूर्वाधार विकासलाई दिईएको भारलाई शत प्रतिशत मानी सोको १० प्रतिशत भार सूचना प्रविधिमा पहुँचलाई दिइएको छ।
- **खानेपानीको सुविधा (खानेपानीमा पहुँच):** संविधानले परिकल्पना गरे अनुसारको लोककल्याणकारी राज्य व्यवस्थाको स्थापना गर्न अन्य कुराका अतिरिक्त प्रत्येक नागरिकलाई स्वच्छ खानेपानी सुविधा उपलब्ध गराउनुपर्ने हुन्छ। प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूमा खानेपानी सुविधाको पहुँच बढाउन थप आर्थिक स्रोतको आवश्यकता पर्दछ। अतः यसै पक्षलाई ख्याल राख्दै पूर्वाधार विकासलाई दिईएको भारलाई शत प्रतिशत मानी सोको १५ प्रतिशत भार खानेपानी सुविधा उपसूचकलाई प्रदान गरिएको छ।
- **सरसफाइ (शौचालयको उपलब्धता):** नेपालको संविधानले नै प्रत्येक नागरिकलाई स्वच्छ र स्वस्थ वातावरणमा बाँच्न पाउने हकलाई मौलिक हकको रूपमा स्थापित गरेको छ। सरसफाइको अवस्था कमजोर रहेको प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूले सो सुविधा वृद्धि गर्नका लागि थप लगानी गर्नुपर्ने हुन्छ। प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूमा हाल रहेका शौचालयहरूको उपलब्धतालाई सरसफाइ सूचक मानी पूर्वाधार विकासलाई दिईएको भारलाई शत प्रतिशत मानी सोको १५ प्रतिशत भार सरसफाइ (शौचालयको उपलब्धता) उपसूचकलाई प्रदान गरिएको छ।
- **शहरीकरणको अवस्था:** प्रदेश तथा स्थानीय तहमा शहरीकरणको अवस्थाले सम्बन्धित प्रदेश तथा स्थानीय सरकारको विकासको अवस्थालाई प्रतिविम्बित गर्दछ। ग्रामीण तथा शहरोन्मुख क्षेत्रमा पूर्वाधार विकासको आवश्यकता बढी हुन्छ भने शहरी क्षेत्रमा समेत थप पूर्वाधार विकास तथा मर्मत संभारको लागि थप लगानी गर्नुपर्ने हुन्छ। प्रदेश तथा स्थानीय तहको ग्रामीण, शहरोन्मुख एवम् शहरी क्षेत्रका जनसङ्ख्यालाई शहरीकरणको अवस्थालाई सूचक कायम गरी पूर्वाधार विकासलाई दिईएको भारलाई शत प्रतिशत मानी सोको १५ प्रतिशत भार शहरीकरणको अवस्था उपसूचकलाई प्रदान गरिएको छ। यसमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ मा आधारित भई राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले प्रकाशन गरेको नेपालमा ग्रामिण तथा शहरी क्षेत्रको श्रेणीगत वर्गिकरण नामक प्रतिवेदनलाई आधारको रूपमा लिइएको छ।

ई. खर्चको आवश्यकता र राजस्व उठाउन सक्ने क्षमता

संवैधानिक तथा कानूनी व्यवस्थाअनुसार आयोगले वित्तीय समानीकरण अनुदानको सिफारिस गर्दा प्रत्येक प्रदेश तथा प्रत्येक स्थानीय सरकारहरूको खर्चको आवश्यकताका अतिरिक्त राजस्वको क्षमता निर्धारण गरी वित्तीय अन्तर (Fiscal Gap) पहिचान गर्नुपर्ने हुन्छ। यसका लागि संविधानको अनुसूचीमा उल्लिखित सङ्घीय, प्रदेश र स्थानीय सरकारहरूका एकल र साझा अधिकार बमोजिमका कार्य जिम्मेवारीको थप स्पष्टता हुनुपर्ने, कार्यजिम्मेवारी अनुरूपको कार्यसम्पादनका लागि प्रत्येक तहले सम्पादन गर्नुपर्ने अलग-अलग कार्यको स्पष्ट किटानी हुनुका साथै प्रत्येक कामको न्यूनतम राष्ट्रिय

मापदण्ड र सङ्घीय, प्रादेशिक र स्थानीय लक्ष्य तय हुनुपर्ने हुन्छ। तोकिएको मापदण्ड र लक्ष्य बमोजिमको कार्य सम्पादन गर्नका लागि उक्त कामको प्रति इकाइ लागत पहिचान गरी सोका आधारमा कुल लागत निर्धारण गर्नुपर्ने हुन्छ।

हाल प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूले सम्पादन गर्नुपर्ने कतिपय कार्यको आधारभूत मापदण्ड तथा तहगत लक्ष्य निर्धारण भई नसकेको अवस्थामा खर्चको आवश्यकताको यथार्थ आँकलन गर्ने कार्य सहज देखिदैन। त्यसैगरी राजस्व उठाउन सक्ने क्षमताको आँकलन गर्दा प्रत्येक प्रदेश र प्रत्येक स्थानीय सरकारहरूको राजस्व अधिकार, राजस्वको दायरा, सम्भाव्यता र दर तथा राजस्व उठाउँदा हुने लाभ-लागत अनुपात र भैरहेको राजस्व सङ्कलनको कुल आकार समेतको विश्लेषण गर्नुपर्ने हुन्छ। यस सम्बन्धी विस्तृत तथ्याङ्कहरू उपलब्ध भई नसकेको अवस्थामा यथार्थ राजस्व असुलीको सम्भाव्यता यकिन गर्नु पनि उत्तिकै चुनौतीपूर्ण रहेको छ। यी सबै सीमाहरूका बीचबाट आयोगले निश्चित सूचक र विश्लेषणका आधारमा प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको खर्चको आवश्यकता र राजस्व क्षमताको आँकलन सम्बन्धी अध्ययन गरी अध्ययनको नतिजालाई आधारको रूपमा लिएको छ। प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको खर्चको आवश्यकता र राजस्व क्षमता बीचको वित्तीय अन्तरको सूचकांकलाई ७० प्रतिशत भार दिइएको छ।

३. कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनमा आधारित अनुदान तर्फ:

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा ३ को उपदफा (२) को व्यवस्था बमोजिम आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को लागि सङ्घीय सरकारबाट प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिस कार्य सम्पादनकोस्तरलाई पनि आधार लिइएको छ। आयोगको मिति २०७८/०२/१३ को बैठकबाट प्रदेश सरकारको कार्यसम्पादन मापनको लागि ११ वटा र स्थानीय सरकारहरूको कार्यसम्पादन मापनको लागि १७ वटा सूचक तय गरी अंकभार समेत निर्धारण गरिएको थियो। आयोगले तर्जुमा गरेको प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन कार्यविधि, २०७८ बमोजिम प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको अन्तिम कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गरिएको छ। यसै मूल्याङ्कनबाट कायम भएको अंकको आधारमा प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूले प्राप्त गर्ने कुल वित्तीय समानीकरण अनुदानको ४ प्रतिशतले हुन आउने रकम प्रदेशतर्फ रु. २४२६४ लाख र स्थानीय सरकारहरूतर्फ रु. ३५५९६ लाख गरी जम्मा रु. ५९८६० कार्यसम्पादनमा आधारित वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिस गरिएको छ। प्रदेश सरकारको हकमा लागुहुने सूचकहरू र भारलाई तालीका नं. ७ मा र स्थानीय सरकारहरूको हकमा लागुहुने सूचकहरू र भारलाई तालीका नं. ८ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. ७

प्रदेश सरकारहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा प्रयोग गरिएको सूचक र भार

क्र.सं.	सूचक	अंकभार
१.	गत आर्थिक वर्षभन्दा अघिल्लो आर्थिक वर्षको अन्तिम लेखापरीक्षणबाट औँल्याएको बेरुजुको अवस्था।	१५
२.	प्रदेशले स्थानीय सरकारहरूलाई प्रदेश कानून बमोजिम आयोगले तोकेको आधार लागू गरी सशर्त अनुदान प्रदान गरे/नगरेको।	१०

क्र.सं.	सूचक	अंकभार
३.	सवारी साधन कर बापत बाँडफाँट गरिने ४० प्रतिशत रकम प्रदेश सरकारले मासिक रूपमा सम्बन्धित स्थानीय सञ्चित कोषमा जम्मा गरे/नगरेको।	५
४.	प्रदेशको गत आर्थिक वर्षको विनियोजित रकम अनुसार खर्चको अवस्था। (क) कुल विनियोजित रकममा कुल खर्चको प्रतिशत: (ख) कुल विनियोजित पूँजीगत रकममा कुल पूँजीगत रकमको खर्चको प्रतिशत:	१५
५.	प्रदेशले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रको राजस्व परिचालन गरेको अवस्था। (क) अनुमानित राजस्व प्रक्षेपणको तुलनामा राजस्व सङ्कलनको अवस्था: (ख) गत आर्थिक वर्षभन्दा अघिल्लो आर्थिक वर्षको राजस्व सङ्कलनको तुलनामा गत आर्थिक वर्षको राजस्व सङ्कलनको अवस्था:	२०
६.	प्रदेश सरकारले स्थानीय सरकारहरूलाई उपलब्ध गराउने वित्तीय समानीकरण अनुदानको अनुमानित विवरण स्थानीय सरकारहरूलाई चैत्र मसान्तभित्र उपलब्ध गराएको/नगराएको।	५
७.	प्रदेशले आगामी आर्थिक वर्षको लागि आय व्ययको प्रक्षेपण गरिएको तथ्याङ्कसहितको विवरण चालु आर्थिक वर्षको पुस मसान्तभित्र सङ्घीय अर्थ मन्त्रालयमा पेस गरे/नगरेको।	५
८.	प्रदेशले आफ्नो बजेट कार्यान्वयनको वार्षिक समिक्षा गरी तत्सम्बन्धी विवरण प्रत्येक वर्षको कार्तिक मसान्तभित्र सार्वजनिक गरे/नगरेको।	५
९.	प्रदेश तहको वायु गुणस्तर सुचकाङ्क (Air Quality Index)।	५
१०.	प्रदेश तहमा व्यवस्थित वनले ढाकेको क्षेत्रफलमा भएको वृद्धि प्रतिशत।	५
११.	आयोगले कार्य सम्पादन सूचकका सम्बन्धमा तयार गरी प्रयोगमा ल्याएको विद्युतीय अनलाइन पोर्टल (Online Portal) मा कार्य सम्पादन सूचक सम्बन्धी विवरण तोकिएको अवधिमा प्रविष्टि (Upload) गरे/नगरेको।	१०
	जम्मा	१००

तालिका नं. ८

स्थानीय सरकारहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा प्रयोग गरिएको सूचक र भार

क्र.सं.	सूचक	अङ्कभार
१.	गाउँ कार्यपालिका र नगर कार्यपालिकाले प्रत्येक वर्षको असार १० गतेभित्र आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान सम्बन्धित गाउँसभा वा नगरसभामा पेश गरे/नगरेको।	५
२.	गाउँ कार्यपालिका र नगर कार्यपालिकाले आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान सम्बन्धित गाउँसभा वा नगरसभामा पेश गरी असार मसान्तभित्र पारित गरे/नगरेको।	५
३.	स्थानीय सरकारहरूले घर जग्गा रजिस्ट्रेशन शुल्क, मनोरञ्जन कर तथा विज्ञापन कर बापत उठेको रकममध्ये प्रदेश सरकारलाई दिनुपर्ने ४० प्रतिशत रकम मासिक रूपमा प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा गरे/नगरेको।	५
४.	स्थानीय सरकारहरूले आगामी आर्थिक वर्षको लागि आय व्ययको प्रक्षेपण गरिएको तथ्याङ्क सहितको विवरण चालु आर्थिक वर्षको पुस मसान्तभित्र सङ्घीय अर्थ मन्त्रालयमा पेश गरे/नगरेको।	५
५.	स्थानीय सरकारहरूले बजेट कार्यान्वयनको वार्षिक समिक्षा गरी तत्सम्बन्धी विवरण प्रत्येक वर्षको कार्तिक मसान्तभित्र सार्वजनिक गरे/नगरेको।	५
६.	स्थानीय सरकारहरूले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रको राजस्व परिचालन गरेको अवस्था। अनुमानित राजस्व प्रक्षेपण अनुसार राजस्व सङ्कलनको अवस्था: अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा राजस्व सङ्कलनको अवस्था:	१३
७.	स्थानीय सरकारहरूको गत आर्थिक वर्षको विनियोजित रकम अनुसार खर्चको अवस्था। कुल विनियोजित रकममा कुल खर्चको प्रतिशत: कुल विनियोजित पूँजीगत रकममा कुल पूँजीगत रकमको खर्चको प्रतिशत:	१५
८.	गत आर्थिक वर्ष भन्दा अघिल्लो आर्थिक वर्षको अन्तिम लेखापरिक्षणबाट औल्याएको बेरुजुको अवस्था।	१५
९.	महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले प्रयोगमा ल्याएको स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (Subnational Treasury Regulating Application, SUTRA) को प्रयोग स्थानीय सरकारहरूले पूर्ण रूपमा गरी आवश्यक विवरण प्रविष्ट गरे/नगरेको।	५
१०.	स्थानीय सरकारहरूले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीय स्तरको विकासका लागि आवधिक योजना तर्जुमा गरे/नगरेको।	३
११.	कक्षा १ देखि ८ सम्मको खुद विद्यार्थी भर्ना दर।	३
१२.	कक्षा ८ को तुलनामा कक्षा ९ मा विद्यार्थी टिकाउ दर।	३
१३.	सामुदायिक विद्यालयबाट कक्षा १० को परीक्षामा सहभागी कुल विद्यार्थी संख्याको तुलनामा कम्तीमा स्तरीकृत अंक (GPA) १.६ वा सो भन्दा उच्च GPA मूल प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका विद्यार्थी प्रतिशत	३
१४.	चार (४) पटक गर्भ जाँच गर्ने महिलाको अनुपात।	३
१५.	कुल गर्भवती महिलाको संख्यामध्ये स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुने महिलाको अनुपात।	३
१६.	पूर्ण खोप (विसिजी, पोलियो, डिपिटि-हेपाटाइटिस बी-हिब (पेन्टाभ्यालेन्ट), पी.सी.भी., दादुरा-रुवेला, जापनिज इन्सेफिलाइटिस, कोलेरा) सेवा लिएका जन्मेदेखि २४ महिनासम्म उमेर समूहका बालबालिकाको अनुपात।	३
१७.	आयोगले कार्य सम्पादन सूचकका सम्बन्धमा तयार गरी प्रयोगमा ल्याएको विद्युतीय अनलाइन पोर्टल (Online Portal) मा कार्य सम्पादन सूचक सम्बन्धी विवरण तोकिएको अवधिमा प्रविष्टि (Upload) गरे/नगरेको।	६
	जम्मा	१००

ड. वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धी सिफारिस

नेपाल सरकारबाट आ.व. २०८२/८३ मा प्रत्येक प्रदेश तथा स्थानीय सरकारलाई हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदानको परिमाण निर्धारण गर्दा राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा १६ को उपदफा (३) को व्यवस्था बमोजिम प्रत्येक प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूले प्राप्त गर्ने न्यूनतम अनुदान, सोही ऐनको दफा १६ को उपदफा (१) मा तोकिएका आधारहरू बमोजिम प्राप्त गर्ने सूत्रमा आधारित अनुदान र सोही ऐनको दफा ३ को उपदफा (२) मा भएको व्यवस्था बमोजिम कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनका आधारमा प्राप्त गर्ने अनुदान छुट्टाछुट्टै गणना गरी कुल वित्तीय समानीकरण अनुदान निर्धारण गरिएको छ। यसरी प्राप्त हुने अनुदान रकम गणना गर्दा २१ वटा स्थानीय सरकारहरूले न्यूनतम अनुदान र सूत्रमा आधारित अनुदानबाट रु. ६ करोड ५० लाख भन्दा कम रकम पाउने देखिएको हुँदा त्यस्तो रकमले स्थानीय सरकारहरूको संविधान प्रदत्त कार्य जिम्मेवारी न्यूनतम रूपमा पूरा गर्न पर्याप्त नहुने ठहर गरी प्रत्येक स्थानीय सरकारहरूलाई न्यूनतम अनुदान र सूत्रमा आधारित अनुदान गरी कम्तीमा रु. ६ करोड ५० लाख प्राप्त हुने गरी स्थानीय सरकारहरूको आन्तरिक राजस्वको अवस्था समेतको आधारमा महानगरपालिकाहरूको सूत्र वापतको रकममा करिब ५.३८ प्रतिशतले कट्टा गरी उक्त रकम त्यस्ता २१ वटा स्थानीय सरकारहरूको अनुदानमा थप गरी वित्तीय समानीकरण अनुदान निर्धारण गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ का लागि नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउनुपर्ने वित्तीय समानीकरण अनुदानको रकम प्रदेश सरकारको हकमा जम्मा रु. ६०६६०० लाख र स्थानीय सरकारको हकमा जम्मा रु. ८८९६८० लाख सहित कुल जम्मा रु. १४९६२८० लाख रहेको छ।

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ का लागि नेपाल सरकारले प्रदेश सरकारलाई हस्तान्तरण गर्ने वित्तीय समानीकरण अनुदान रकमको विवरण तालिका नं. ९.१ मा र स्थानीय सरकारलाई हस्तान्तरण गर्ने वित्तीय समानीकरण अनुदान रकमको विवरण तालिका नं. ९.२ मा समावेश गरिएको छ।

तालिका नं. ९.१

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ का लागि नेपाल सरकारबाट प्रदेश सरकारलाई हस्तान्तरण हुने न्यूनतम, सूत्रमा आधारित र कार्यसम्पादनमा आधारित वित्तीय समानीकरण अनुदान रकम (रु.लाखमा)

क्र.सं.	प्रदेशको नाम	न्यूनतम	सूत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
१	कोशी प्रदेश	२७८७७	५७९९४	३९६३	८९८३४
२	मधेश प्रदेश	१८७९८	५६०७९	२३४२	७७२९९
३	बागमती प्रदेश	२७९६५	५२९०९	३५८०	८२८५४
४	गण्डकी प्रदेश	१७९७७	५५९४९	३४७९	७७३८९
५	लुम्बिनी प्रदेश	२४३९९	५६९४९	३९८४	८४४४४
६	कर्णाली प्रदेश	१७६२९	८४३२३	३६५२	१०५६०४

क्र.सं.	प्रदेशको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
७	सुदूरपश्चिम प्रदेश	१७८८५	६७२९९	४०७२	८९२५६
	जम्मा	१५१६५०	४३०६८६	२४२६४	६०६६००

तालिका नं. ९.२

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ का लागि नेपाल सरकारबाट स्थानीय सरकारलाई हस्तान्तरण हुने न्यूनतम, सुत्र र कार्यसम्पादनमा आधारित वित्तीय समानीकरण अनुदान रकम (रु.लाखमा)

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
१	ताप्लेजुङ	१०१०१	फक्ताङलुङ गाउँपालिका	५००	५७३	५०	११२३
२	ताप्लेजुङ	१०१०२	मिक्वाखोला गाउँपालिका	४७५	४७३	४२	९९०
३	ताप्लेजुङ	१०१०३	मेरिङ्गदेन गाउँपालिका	४००	६२१	५८	१०७९
४	ताप्लेजुङ	१०१०४	मैवाखोला गाउँपालिका	३५०	५३९	५५	९४४
५	ताप्लेजुङ	१०१०५	आठराई त्रिवेणी गाउँपालिका	३००	६५०	५०	१०००
६	ताप्लेजुङ	१०१०६	फुडलिङ्ग नगरपालिका	३७५	१०४६	४८	१४६९
७	ताप्लेजुङ	१०१०७	पाथिभरा याङ्बराक गाउँपालिका	३००	६५०	५७	१००७
८	ताप्लेजुङ	१०१०८	सिरीजङ्गा गाउँपालिका	५००	७३०	४८	१२७८
९	ताप्लेजुङ	१०१०९	सिदिङ्गवा गाउँपालिका	४००	५९१	३९	१०३०
१०	संखुवासभा	१०२०१	भोटखोला गाउँपालिका	४७५	३४२	३५	८५२
११	संखुवासभा	१०२०२	मकालु गाउँपालिका	५००	५९३	३९	११३२
१२	संखुवासभा	१०२०३	सिलीचोड गाउँपालिका	४००	५६८	४४	१०१२
१३	संखुवासभा	१०२०४	चिचिला गाउँपालिका	२७५	३९९	४८	७२२
१४	संखुवासभा	१०२०५	सभापोखरी गाउँपालिका	३७५	५१९	५०	९४४
१५	संखुवासभा	१०२०६	खाँदबारी नगरपालिका	४००	११६२	५७	१६१९
१६	संखुवासभा	१०२०७	पाँचखपन नगरपालिका	३५०	७२८	३८	१११६
१७	संखुवासभा	१०२०८	चैनपुर नगरपालिका	४२५	१०१४	४०	१४७९
१८	संखुवासभा	१०२०९	मादी नगरपालिका	३५०	६५२	३५	१०३७
१९	संखुवासभा	१०२१०	धर्मदेवी नगरपालिका	३५०	७६३	४४	११५७
२०	सोलुखुम्बु	१०३०१	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	४७५	५००	५१	१०२६
२१	सोलुखुम्बु	१०३०२	माहाकुलुङ गाउँपालिका	५००	५४९	४५	१०९४
२२	सोलुखुम्बु	१०३०३	सोताङ गाउँपालिका	३२५	४८१	४२	८४८
२३	सोलुखुम्बु	१०३०४	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	३५०	६२३	५३	१०२६
२४	सोलुखुम्बु	१०३०५	थुलुङ दुधकोशी गाउँपालिका	३५०	८३०	५७	१२३७
२५	सोलुखुम्बु	१०३०६	नेचासल्यान गाउँपालिका	३००	७४८	४९	१०९७
२६	सोलुखुम्बु	१०३०७	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	५२५	८४७	५९	१४३१
२७	सोलुखुम्बु	१०३०८	लिखु पिक्के गाउँपालिका	३२५	३३६	४७	७०८
२८	ओखलढुङ्गा	१०४०१	चिशंखुगढी गाउँपालिका	३५०	४०९	५७	८१६
२९	ओखलढुङ्गा	१०४०२	सिद्धिचरण नगरपालिका	३७५	६३१	६४	१०७०

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
३०	ओखलढुङ्गा	१०४०३	मोलुङ्गा गाउँपालिका	३५०	४२७	४३	८२०
३१	ओखलढुङ्गा	१०४०४	खिजीदेम्बा गाउँपालिका	३५०	४०१	५१	८०२
३२	ओखलढुङ्गा	१०४०५	लिखु गाउँपालिका	३००	३७८	४६	७२४
३३	ओखलढुङ्गा	१०४०६	चम्पादेवी गाउँपालिका	३५०	४४१	४१	८३२
३४	ओखलढुङ्गा	१०४०७	सुनकोशी गाउँपालिका	३५०	४५१	४५	८४६
३५	ओखलढुङ्गा	१०४०८	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	३५०	५०३	४७	९००
३६	खोटाङ	१०५०१	केपिलासगढी गाउँपालिका	३५०	४११	४०	८०१
३७	खोटाङ	१०५०२	ऐसेलुखर्क गाउँपालिका	३५०	४२९	४४	८२३
३८	खोटाङ	१०५०३	रावा बेसी गाउँपालिका	३००	३८२	५४	७३६
३९	खोटाङ	१०५०४	हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका	४२५	६३३	५८	१११६
४०	खोटाङ	१०५०५	दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका	४७५	९२९	५७	१४६१
४१	खोटाङ	१०५०६	साकेला गाउँपालिका	२७५	३७५	३९	६८९
४२	खोटाङ	१०५०७	दिप्रुङ चुइचुम्मा गाउँपालिका	३५०	५२०	३५	९०५
४३	खोटाङ	१०५०८	खोटेहाङ गाउँपालिका	३५०	५४९	३६	९३५
४४	खोटाङ	१०५०९	जन्तेढुङ्गा गाउँपालिका	३५०	४१६	५०	८१६
४५	खोटाङ	१०५१०	बराहपोखरी गाउँपालिका	३५०	३९८	४७	७९५
४६	भोजपुर	१०६०१	षडानन्द नगरपालिका	४२५	६६६	५०	११४१
४७	भोजपुर	१०६०२	साल्पासिलिछो गाउँपालिका	३५०	३६७	३८	७५५
४८	भोजपुर	१०६०३	टेम्केमैयुङ गाउँपालिका	३५०	४७५	४९	८७४
४९	भोजपुर	१०६०४	भोजपुर नगरपालिका	३७५	६३५	५३	१०६३
५०	भोजपुर	१०६०५	अरुण गाउँपालिका	३५०	४६३	४२	८५५
५१	भोजपुर	१०६०६	पौवा दुडुमा गाउँपालिका	३५०	४१५	५३	८१८
५२	भोजपुर	१०६०७	रामप्रसाद राई गाउँपालिका	३५०	४७३	५५	८७८
५३	भोजपुर	१०६०८	हतुवागढी गाउँपालिका	३५०	४९७	५५	९०२
५४	भोजपुर	१०६०९	आमचोक गाउँपालिका	३५०	४६९	५१	८७०
५५	धनकुटा	१०७०१	महालक्ष्मी नगरपालिका	३७५	५५८	४७	९८०
५६	धनकुटा	१०७०२	पाखिवास नगरपालिका	३५०	५२७	५४	९३१
५७	धनकुटा	१०७०३	छथर जोरपाटी गाउँपालिका	३५०	४८२	३७	८६९
५८	धनकुटा	१०७०४	धनकुटा नगरपालिका	४००	८२८	५७	१२८५
५९	धनकुटा	१०७०५	सहिदभुमी गाउँपालिका	३००	४७७	४८	८२५
६०	धनकुटा	१०७०६	साँगुरीगढी गाउँपालिका	३५०	५२५	४८	९२३
६१	धनकुटा	१०७०७	चौविसे गाउँपालिका	३५०	५००	४६	८९६
६२	तेह्रथुम	१०८०१	आठराई गाउँपालिका	३५०	५६२	३९	९५१
६३	तेह्रथुम	१०८०२	फेदाप गाउँपालिका	३५०	४८३	४६	८७९
६४	तेह्रथुम	१०८०३	मेन्छयायेम गाउँपालिका	२७५	३७५	५५	७०५
६५	तेह्रथुम	१०८०४	म्याङ्गलुङ्ग नगरपालिका	३५०	५३१	३७	९१८
६६	तेह्रथुम	१०८०५	लालीगुराँस नगरपालिका	३००	४५२	४९	८०१
६७	तेह्रथुम	१०८०६	छथर गाउँपालिका	३५०	४६०	४६	८५६
६८	पाँचथर	१०९०१	याङवरक गाउँपालिका	४००	४८९	६१	९५०
६९	पाँचथर	१०९०२	हिलिहाङ्ग गाउँपालिका	३५०	५६७	४७	९६४
७०	पाँचथर	१०९०३	फालेलुङ्ग गाउँपालिका	४२५	५४२	६०	१०२७

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
७१	पाँचथर	१०९०४	फिदिम नगरपालिका	४२५	९५८	४२	१४२५
७२	पाँचथर	१०९०५	फाल्गुनन्द गाउँपालिका	३७५	५८५	५०	१०१०
७३	पाँचथर	१०९०६	कुम्मायक गाउँपालिका	३५०	४३५	५३	८३८
७४	पाँचथर	१०९०७	तुम्बेवा गाउँपालिका	३५०	३८४	४८	७८२
७५	पाँचथर	१०९०८	मिक्लाजुङ गाउँपालिका	३७५	५९५	४०	१०१०
७६	इलाम	११००१	माई जोगमाई गाउँपालिका	३५०	५३८	३९	९२७
७७	इलाम	११००२	सन्दकपुर गाउँपालिका	३५०	४४१	४९	८४०
७८	इलाम	११००३	ईलाम नगरपालिका	४५०	९७४	५५	१४७९
७९	इलाम	११००४	देउमाई नगरपालिका	४००	७२२	५८	११८०
८०	इलाम	११००५	फाकफोकथुम गाउँपालिका	३५०	५५७	४८	९५५
८१	इलाम	११००६	माडसेबुङ गाउँपालिका	३५०	४९४	५२	८९६
८२	इलाम	११००७	चुलाचुली गाउँपालिका	३७५	५४७	४९	९७१
८३	इलाम	११००८	माई नगरपालिका	४५०	७०६	५८	१२१४
८४	इलाम	११००९	सूर्योदय नगरपालिका	५००	१०६६	६८	१६३४
८५	इलाम	११०१०	रोङ गाउँपालिका	३५०	५०६	४६	९०२
८६	झापा	१११०१	मेचीनगर नगरपालिका	६५०	१७४८	३३	२४३१
८७	झापा	१११०२	बुद्धशान्ति गाउँपालिका	४००	८९५	४८	१३४३
८८	झापा	१११०३	अर्जुनधारा नगरपालिका	५२५	११२१	४१	१६८७
८९	झापा	१११०४	कन्काई नगरपालिका	४००	८४६	४५	१२९१
९०	झापा	१११०५	शिवसताक्षी नगरपालिका	५००	११६५	५१	१७१६
९१	झापा	१११०६	कमल गाउँपालिका	४५०	९३८	४३	१४३१
९२	झापा	१११०७	दमक नगरपालिका	५२५	१३१७	४६	१८८८
९३	झापा	१११०८	गौरादह नगरपालिका	४७५	१०२०	५२	१५४७
९४	झापा	१११०९	गौरिगञ्ज गाउँपालिका	४००	७२२	२९	११५१
९५	झापा	११११०	झापा गाउँपालिका	३५०	७३८	५०	११३८
९६	झापा	१११११	बाह्रदशी गाउँपालिका	३५०	७४०	५०	११४०
९७	झापा	११११२	बिर्तामोड नगरपालिका	५५०	१४३७	४५	२०३२
९८	झापा	११११३	हल्दीबारी गाउँपालिका	४००	६८०	५१	११३१
९९	झापा	११११४	भद्रमपुर नगरपालिका	४५०	१२११	६०	१७२१
१००	झापा	११११५	कचनकवल गाउँपालिका	४२५	८१२	३९	१२७६
१०१	मोरङ	११२०१	मिक्लाजुङ गाउँपालिका	४००	६८४	४१	११२५
१०२	मोरङ	११२०२	लेटाङ नगरपालिका	४५०	७२१	४९	१२२०
१०३	मोरङ	११२०३	केराबारी गाउँपालिका	४५०	७०१	४५	११९६
१०४	मोरङ	११२०४	सुन्दरहरैँचा नगरपालिका	६२५	१३७३	४७	२०४५
१०५	मोरङ	११२०५	बेलबारी नगरपालिका	५२५	११७१	४३	१७३९
१०६	मोरङ	११२०६	कानेपोखरी गाउँपालिका	३७५	८२४	३७	१२३६
१०७	मोरङ	११२०७	पथरी शनिश्चरे नगरपालिका	४५०	११३०	४६	१६२६
१०८	मोरङ	११२०८	उर्लाबारी नगरपालिका	४५०	१०५९	४१	१५५०
१०९	मोरङ	११२०९	रतुवामाई नगरपालिका	४७५	१०२२	३९	१५३६
११०	मोरङ	११२१०	सुनवर्षी नगरपालिका	४५०	९३२	४३	१४२५
१११	मोरङ	११२११	रंगेली नगरपालिका	४५०	९६५	३७	१४५२
११२	मोरङ	११२१२	ग्रामथान गाउँपालिका	३५०	७३२	४०	११२२

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
११३	मोरङ	११२१३	बुढीगंगा गाउँपालिका	४००	८८३	४६	१३२९
११४	मोरङ	११२१४	बिराटनगर महानगरपालिका	७७५	२५९७	६२	३४३४
११५	मोरङ	११२१५	कटहरी गाउँपालिका	३७५	८१४	४१	१२३०
११६	मोरङ	११२१६	धनपालथान गाउँपालिका	३७५	७९३	२८	११९६
११७	मोरङ	११२१७	जहदा गाउँपालिका	३७५	८०८	३६	१२१९
११८	सुनसरी	११३०१	धरान उपमहानगरपालिका	७२५	२०६८	४८	२८४१
११९	सुनसरी	११३०२	बराहक्षेत्र नगरपालिका	६००	१२७७	५७	१९३४
१२०	सुनसरी	११३०३	कोशी गाउँपालिका	३७५	८३९	३५	१२४९
१२१	सुनसरी	११३०४	भोक्राहा नरसिंह गाउँपालिका	३७५	७५९	३९	११७३
१२२	सुनसरी	११३०५	रामधुनी नगरपालिका	४२५	९७२	४२	१४३९
१२३	सुनसरी	११३०६	ईटहरी उपमहानगरपालिका	७५०	२०४६	३४	२८३०
१२४	सुनसरी	११३०७	दुहवी नगरपालिका	४२५	१०३८	३८	१५०१
१२५	सुनसरी	११३०८	गढी गाउँपालिका	३५०	७३१	३६	१११७
१२६	सुनसरी	११३०९	इनरुवा नगरपालिका	४५०	११४८	५२	१६५०
१२७	सुनसरी	११३१०	हरिनगर गाउँपालिका	३७५	८००	४९	१२२४
१२८	सुनसरी	११३११	देवानगञ्ज गाउँपालिका	३५०	७२८	३४	१११२
१२९	सुनसरी	११३१२	बर्जु गाउँपालिका	३५०	६६६	३७	१०५३
१३०	उदयपुर	११४०१	बेलका नगरपालिका	५५०	८०५	४७	१४०२
१३१	उदयपुर	११४०२	चौदण्डीगढी नगरपालिका	५००	९०६	३८	१४४४
१३२	उदयपुर	११४०३	त्रियुगा नगरपालिका	७२५	१४२०	४६	२१९१
१३३	उदयपुर	११४०४	रौतामाई गाउँपालिका	४२५	५४७	५७	१०२९
१३४	उदयपुर	११४०५	लिम्चुङ्बुङ गाउँपालिका	३२५	३३५	५२	७१२
१३५	उदयपुर	११४०६	ताप्ली गाउँपालिका	३५०	३८७	५१	७८८
१३६	उदयपुर	११४०७	कटारी नगरपालिका	६००	६१२	३१	१२४३
१३७	उदयपुर	११४०८	उदयपुरगढी गाउँपालिका	४२५	१०२३	५४	१५०२
१३८	सप्तरी	२०१०१	सप्तकोशी नगरपालिका	३२५	५१४	३६	८७५
१३९	सप्तरी	२०१०२	कन्चनरूप नगरपालिका	४५०	९६७	४०	१४५७
१४०	सप्तरी	२०१०३	अग्नीसयन कृष्ण सवरन गाउँपालिका	४००	६१०	४०	१०५०
१४१	सप्तरी	२०१०४	रूपनी गाउँपालिका	३२५	५९०	२७	९४२
१४२	सप्तरी	२०१०५	शम्भुनाथ नगरपालिका	४००	७१४	३६	११५०
१४३	सप्तरी	२०१०६	खडक नगरपालिका	४००	८४५	३९	१२८४
१४४	सप्तरी	२०१०७	सुरुङ्गा नगरपालिका	४२५	८३३	४२	१३००
१४५	सप्तरी	२०१०८	बलान बिहुल गाउँपालिका	३२५	५१७	४७	८८९
१४६	सप्तरी	२०१०९	बोदेबरसाईन नगरपालिका	३७५	८३४	४४	१२५३
१४७	सप्तरी	२०११०	डाकनेधारी नगरपालिका	३७५	८१८	२५	१२१८
१४८	सप्तरी	२०१११	राजगढ गाउँपालिका	३५०	६२५	३९	१०१४
१४९	सप्तरी	२०११२	बिष्णुपुर गाउँपालिका	३२५	५५४	३५	९१४
१५०	सप्तरी	२०११३	राजविराज नगरपालिका	४५०	१२३५	३१	१७१६
१५१	सप्तरी	२०११४	महादेवा गाउँपालिका	३५०	६२९	३९	१०१८
१५२	सप्तरी	२०११५	तिरहुत गाउँपालिका	३२५	५२७	३२	८८४
१५३	सप्तरी	२०११६	हनुमाननगर कङ्कालिनी नगरपालिका	४५०	८५४	४०	१३४४
१५४	सप्तरी	२०११७	तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका	३५०	६९२	२५	१०६७

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
१५५	सप्तरी	२०११८	छिन्नमस्ता गाउँपालिका	३२५	६२७	२७	९७९
१५६	सिरहा	२०२०१	लहान नगरपालिका	५७५	१४०७	४३	२०२५
१५७	सिरहा	२०२०२	धनगढीमाई नगरपालिका	४५०	८५९	३७	१३४६
१५८	सिरहा	२०२०३	गोलबजार नगरपालिका	४७५	९२९	४३	१४४७
१५९	सिरहा	२०२०४	मिर्चैया नगरपालिका	४००	८७३	४३	१३१६
१६०	सिरहा	२०२०५	कर्जन्हा नगरपालिका	३५०	६३०	३५	१०१५
१६१	सिरहा	२०२०६	कल्याणपुर नगरपालिका	४००	८३५	३६	१२७१
१६२	सिरहा	२०२०७	नरहा गाउँपालिका	३२५	४५२	४०	८१७
१६३	सिरहा	२०२०८	विष्णुपुर गाउँपालिका	३२५	४५१	३०	८०६
१६४	सिरहा	२०२०९	अर्नमा गाउँपालिका	३२५	५००	३४	८५९
१६५	सिरहा	२०२१०	सुखीपुर नगरपालिका	३७५	७१५	३६	११२६
१६६	सिरहा	२०२११	लक्ष्मीपुर पतारी गाउँपालिका	३५०	५९८	२८	९७६
१६७	सिरहा	२०२१२	सखुवानान्कारकट्टी गाउँपालिका	३२५	४४९	४६	८२०
१६८	सिरहा	२०२१३	भगवानपुर गाउँपालिका	३२५	४९३	४०	८५८
१६९	सिरहा	२०२१४	नवराजपुर गाउँपालिका	३२५	४४२	३९	८०६
१७०	सिरहा	२०२१५	बरियारपट्टी गाउँपालिका	३२५	५४९	३२	९०६
१७१	सिरहा	२०२१६	औरही गाउँपालिका	३२५	५२३	२६	८७४
१७२	सिरहा	२०२१७	सिराहा नगरपालिका	५००	१२५६	४०	१७९६
१७३	धनुषा	२०३०१	गणेशमान चारनाथ नगरपालिका	४७५	७०३	२९	१२०७
१७४	धनुषा	२०३०२	धनुषाधाम नगरपालिका	४००	८२०	३९	१२५९
१७५	धनुषा	२०३०३	मिथिला नगरपालिका	४२५	८७७	३२	१३३४
१७६	धनुषा	२०३०४	बटेश्वर गाउँपालिका	३२५	५२०	३६	८८१
१७७	धनुषा	२०३०५	क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिका	४००	८०२	२५	१२२७
१७८	धनुषा	२०३०६	लक्ष्मीनिया गाउँपालिका	३५०	६१८	३६	१००४
१७९	धनुषा	२०३०७	मिथिला बिहारी नगरपालिका	३५०	६६३	३३	१०४६
१८०	धनुषा	२०३०८	हंसपुर नगरपालिका	३७५	७२९	३९	११४३
१८१	धनुषा	२०३०९	सबैला नगरपालिका	४२५	८९६	२९	१३५०
१८२	धनुषा	२०३१०	शहीदनगर नगरपालिका	४००	८३७	३३	१२७०
१८३	धनुषा	२०३११	कमला नगरपालिका	३७५	७०९	३६	११२०
१८४	धनुषा	२०३१२	जनक नन्दिनी गाउँपालिका	३२५	५४९	३८	९१२
१८५	धनुषा	२०३१३	बिदेह नगरपालिका	३५०	६५१	३६	१०३७
१८६	धनुषा	२०३१४	औरही गाउँपालिका	३२५	५१६	३६	८७७
१८७	धनुषा	२०३१५	जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका	७५०	२२१८	३०	२९९८
१८८	धनुषा	२०३१६	धनौजी गाउँपालिका	३२५	४९३	३३	८५१
१८९	धनुषा	२०३१७	नगराइन नगरपालिका	३५०	७१६	३२	१०९८
१९०	धनुषा	२०३१८	मुखियापट्टी मुसहरमिया गाउँपालिका	३२५	५४३	३८	९०६
१९१	महोत्तरी	२०४०१	वर्दिबास नगरपालिका	६००	१०९१	४०	१७३१
१९२	महोत्तरी	२०४०२	गौशाला नगरपालिका	५००	१०५३	३२	१५८५
१९३	महोत्तरी	२०४०३	सोनमा गाउँपालिका	३७५	७०५	२६	११०६
१९४	महोत्तरी	२०४०४	औरही नगरपालिका	३५०	६०५	३३	९८८
१९५	महोत्तरी	२०४०५	भँगाहा नगरपालिका	४००	७९३	३९	१२३२
१९६	महोत्तरी	२०४०६	लोहरपट्टी नगरपालिका	३७५	७०२	३८	१११५

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
१९७	महोत्तरी	२०४०७	बलवा नगरपालिका	३७५	७४२	३३	११५०
१९८	महोत्तरी	२०४०८	राम गोपालपुर नगरपालिका	३५०	५७५	३६	९६१
१९९	महोत्तरी	२०४०९	साम्सी गाउँपालिका	३५०	६२२	३४	१००६
२००	महोत्तरी	२०४१०	मनरा शिसवा नगरपालिका	४००	८८८	३६	१३२४
२०१	महोत्तरी	२०४११	एकडारा गाउँपालिका	३५०	६०१	३३	९८४
२०२	महोत्तरी	२०४१२	महोत्तरी गाउँपालिका	३२५	५८८	३९	९५२
२०३	महोत्तरी	२०४१३	पिपरा गाउँपालिका	३७५	७१५	४०	११३०
२०४	महोत्तरी	२०४१४	मटिहानी नगरपालिका	३५०	६१६	३१	९९७
२०५	महोत्तरी	२०४१५	जलेश्वर नगरपालिका	४२५	१०४५	३५	१५०५
२०६	सर्लाही	२०५०१	लालबन्दी नगरपालिका	५२५	१०५०	४७	१६२२
२०७	सर्लाही	२०५०२	हरिवन नगरपालिका	३७५	८४८	४३	१२६६
२०८	सर्लाही	२०५०३	बागमती नगरपालिका	४२५	७८६	३०	१२४१
२०९	सर्लाही	२०५०४	बरहथवा नगरपालिका	५२५	१११२	३९	१६७६
२१०	सर्लाही	२०५०५	हरिपुर नगरपालिका	३७५	७१६	३८	११२९
२११	सर्लाही	२०५०६	ईश्वरपुर नगरपालिका	४७५	९९९	४८	१५२२
२१२	सर्लाही	२०५०७	हरिपुरवा नगरपालिका	३५०	६७०	३९	१०५९
२१३	सर्लाही	२०५०८	पर्सौँ गाउँपालिका	३२५	४८२	४७	८५४
२१४	सर्लाही	२०५०९	ब्रह्मपुरी गाउँपालिका	३५०	६१४	३९	१००३
२१५	सर्लाही	२०५१०	चन्द्रनगर गाउँपालिका	३५०	६५५	३८	१०४३
२१६	सर्लाही	२०५११	कविलासी नगरपालिका	३७५	७५७	३६	११६८
२१७	सर्लाही	२०५१२	चक्रघट्टा गाउँपालिका	३२५	५७५	४०	९४०
२१८	सर्लाही	२०५१३	बसबरिया गाउँपालिका	३२५	५०५	३३	८६३
२१९	सर्लाही	२०५१४	धनकौल गाउँपालिका	३२५	५१९	४३	८८७
२२०	सर्लाही	२०५१५	रामनगर गाउँपालिका	३५०	५९६	४४	९९०
२२१	सर्लाही	२०५१६	बलरा नगरपालिका	३७५	८२९	३८	१२४२
२२२	सर्लाही	२०५१७	गोडैटा नगरपालिका	४००	८३०	३८	१२६८
२२३	सर्लाही	२०५१८	विष्णु गाउँपालिका	३२५	५४०	४०	९०५
२२४	सर्लाही	२०५१९	कौडेना गाउँपालिका	३२५	५४७	४२	९१४
२२५	सर्लाही	२०५२०	मलंगवा नगरपालिका	४००	८८९	३०	१३१९
२२६	रौतहट	२०६०१	चन्द्रपुर नगरपालिका	५७५	११८७	३५	१७९७
२२७	रौतहट	२०६०२	गुजरा नगरपालिका	४५०	८२९	३४	१३१३
२२८	रौतहट	२०६०३	फतुवा बिजयपुर नगरपालिका	३७५	६८६	२७	१०८८
२२९	रौतहट	२०६०४	कटहरिया नगरपालिका	३७५	६९५	२९	१०९९
२३०	रौतहट	२०६०५	बृन्दावन नगरपालिका	३७५	७२९	३२	११३६
२३१	रौतहट	२०६०६	गढीमाई नगरपालिका	३७५	७०९	३७	११२१
२३२	रौतहट	२०६०७	माधव नारायण नगरपालिका	३७५	६६७	३१	१०७३
२३३	रौतहट	२०६०८	गरुडा नगरपालिका	४२५	८६६	४९	१३४०
२३४	रौतहट	२०६०९	देवाही गोनाही नगरपालिका	३५०	६००	३०	९८०
२३५	रौतहट	२०६१०	मौलापुर नगरपालिका	३५०	५२९	४६	९२५
२३६	रौतहट	२०६११	बौधीमाई नगरपालिका	३५०	६३२	३०	१०१२
२३७	रौतहट	२०६१२	परोहा नगरपालिका	३७५	६८१	४४	११००
२३८	रौतहट	२०६१३	राजपुर नगरपालिका	४००	६९१	४८	११३९

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
२३९	रौतहट	२०६१४	यमुनामाई गाउँपालिका	३२५	५०१	३४	८६०
२४०	रौतहट	२०६१५	दुर्गा भगवती गाउँपालिका	३२५	५३५	४६	९०६
२४१	रौतहट	२०६१६	राजदेवी नगरपालिका	३५०	६४४	३८	१०३२
२४२	रौतहट	२०६१७	गौर नगरपालिका	३५०	७४८	५७	११५५
२४३	रौतहट	२०६१८	ईशनाथ नगरपालिका	४००	७४९	५१	१२००
२४४	बारा	२०७०१	निजगढ नगरपालिका	४५०	७५८	४८	१२५६
२४५	बारा	२०७०२	कोल्हवी नगरपालिका	४५०	८८०	३४	१३६४
२४६	बारा	२०७०३	जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका	७२५	१७७३	३७	२५३५
२४७	बारा	२०७०४	परवानीपुर गाउँपालिका	३२५	५६४	५२	९४१
२४८	बारा	२०७०५	प्रसौनी गाउँपालिका	३२५	६०८	५३	९८६
२४९	बारा	२०७०६	विश्रामपुर गाउँपालिका	३२५	५६७	३५	९२७
२५०	बारा	२०७०७	फेटा गाउँपालिका	३२५	६१०	३६	९७१
२५१	बारा	२०७०८	कलैया उपमहानगरपालिका	६५०	१७९३	४९	२४९२
२५२	बारा	२०७०९	करैयामाई गाउँपालिका	३२५	६०५	४४	९७४
२५३	बारा	२०७१०	बारागढी गाउँपालिका	३२५	६१५	४२	९८२
२५४	बारा	२०७११	आदर्श कोटवाल गाउँपालिका	३५०	५९४	३२	९७६
२५५	बारा	२०७१२	सिम्रौनगढ नगरपालिका	४००	८८५	२५	१३१०
२५६	बारा	२०७१३	पचरौता नगरपालिका	३७५	६७९	४२	१०९६
२५७	बारा	२०७१४	महागढीमाई नगरपालिका	४००	९६४	४३	१४०७
२५८	बारा	२०७१५	देवताल गाउँपालिका	३२५	५४१	४६	९१२
२५९	बारा	२०७१६	सुवर्ण गाउँपालिका	३५०	६०९	४१	१०००
२६०	पर्सा	२०८०१	ठोरी (सुवर्णपुर) गाउँपालिका	३५०	५२७	६०	९३७
२६१	पर्सा	२०८०२	जिराभवानी गाउँपालिका	३२५	५३७	२७	८८९
२६२	पर्सा	२०८०३	जगरनाथपुर गाउँपालिका	३५०	६६५	४१	१०५६
२६३	पर्सा	२०८०४	पटेर्वा सुगौली गाउँपालिका	३२५	५४७	५४	९२६
२६४	पर्सा	२०८०५	सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका	३५०	६८३	३८	१०७१
२६५	पर्सा	२०८०६	पर्सागढी नगरपालिका	३७५	७५७	४४	११७६
२६६	पर्सा	२०८०७	विरगन्ज महानगरपालिका	८२५	२७६५	३६	३६२६
२६७	पर्सा	२०८०८	बहुदरमाई नगरपालिका	३७५	७७१	३१	११७७
२६८	पर्सा	२०८०९	पोखरिया नगरपालिका	३५०	६७२	३७	१०५९
२६९	पर्सा	२०८१०	कालिकामाई गाउँपालिका	३२५	५३०	३१	८८६
२७०	पर्सा	२०८११	धोबीनी गाउँपालिका	३२५	४८३	३५	८४३
२७१	पर्सा	२०८१२	छिपहरमाई गाउँपालिका	३२५	५९९	३७	९६१
२७२	पर्सा	२०८१३	पकाहा मैनपुर गाउँपालिका	३२५	५१३	२७	८६५
२७३	पर्सा	२०८१४	बिन्दबासिनी गाउँपालिका	३२५	५७९	३२	९३६
२७४	दोलखा	३०१०१	गौरिशंकर गाउँपालिका	५००	६६५	४७	१२१२
२७५	दोलखा	३०१०२	बिगु गाउँपालिका	५००	७०१	२६	१२२७
२७६	दोलखा	३०१०३	कालिन्चोक गाउँपालिका	३७५	८३५	४५	१२५५
२७७	दोलखा	३०१०४	बैतेस्वर गाउँपालिका	३००	७७१	५०	११२१
२७८	दोलखा	३०१०५	जिरी नगरपालिका	४००	६३१	५३	१०८४
२७९	दोलखा	३०१०६	तामाकोशी गाउँपालिका	३५०	७५६	४१	११४७
२८०	दोलखा	३०१०७	मेलुङ्ग गाउँपालिका	३००	७६४	५०	१११४

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
२८१	दोलखा	३०१०८	शैलुङ गाउँपालिका	३५०	७२६	४८	११२४
२८२	दोलखा	३०१०९	भिमेश्वर नगरपालिका	४००	११३६	५३	१५८९
२८३	सिन्धुपाल्चोक	३०२०१	भोटेकोशी गाउँपालिका	४००	६६५	४७	१११२
२८४	सिन्धुपाल्चोक	३०२०२	जुगल गाउँपालिका	४००	६६६	४७	१११३
२८५	सिन्धुपाल्चोक	३०२०३	पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका	३७५	७१७	५२	११४४
२८६	सिन्धुपाल्चोक	३०२०४	हेलम्बु गाउँपालिका	४००	६६५	४७	१११२
२८७	सिन्धुपाल्चोक	३०२०५	मेलम्ची नगरपालिका	४२५	१३०७	५३	१७८५
२८८	सिन्धुपाल्चोक	३०२०६	ईन्द्रावती गाउँपालिका	३७५	९५०	४७	१३७२
२८९	सिन्धुपाल्चोक	३०२०७	चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका	४२५	१३४४	५५	१८२४
२९०	सिन्धुपाल्चोक	३०२०८	बलेफी गाउँपालिका	३००	७६१	५७	१११८
२९१	सिन्धुपाल्चोक	३०२०९	बाह्रबिसे नगरपालिका	३२५	९१८	४६	१२८९
२९२	सिन्धुपाल्चोक	३०२१०	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	३००	५४५	५४	८९९
२९३	सिन्धुपाल्चोक	३०२११	लिसंखु पाखर गाउँपालिका	३००	६३२	५४	९८६
२९४	सिन्धुपाल्चोक	३०२१२	सुनकोशी गाउँपालिका	३००	६९५	५५	१०५०
२९५	रसुवा	३०३०१	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका	४७५	४४२	४८	९६५
२९६	रसुवा	३०३०२	आमाछोदिङमो गाउँपालिका	४७५	२९५	३८	८०८
२९७	रसुवा	३०३०३	उत्तरगया गाउँपालिका	३२५	४२८	६०	८१३
२९८	रसुवा	३०३०४	कालिका गाउँपालिका	३५०	४६१	४६	८५७
२९९	रसुवा	३०३०५	नौकुण्ड गाउँपालिका	३५०	४६८	४३	८६१
३००	धादिङ	३०४०१	रुबी भ्याली गाउँपालिका	५००	३८८	४१	९२९
३०१	धादिङ	३०४०२	खनियाबास गाउँपालिका	३५०	५२७	४५	९२२
३०२	धादिङ	३०४०३	गङ्गा जमुना गाउँपालिका	३५०	७८२	५२	११८४
३०३	धादिङ	३०४०४	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	४२५	८४१	४७	१३१३
३०४	धादिङ	३०४०५	नेत्रावती डबजोड गाउँपालिका	३५०	५४७	६६	९६३
३०५	धादिङ	३०४०६	नीलकण्ठ नगरपालिका	४५०	१५९२	६५	२१०७
३०६	धादिङ	३०४०७	ज्वालामुखी गाउँपालिका	३७५	८४८	५०	१२७३
३०७	धादिङ	३०४०८	सिद्धलेक गाउँपालिका	३७५	८५०	४९	१२७४
३०८	धादिङ	३०४०९	बेनीघाट रोराङ्ग गाउँपालिका	४५०	१०४८	६३	१५६१
३०९	धादिङ	३०४१०	गजुरी गाउँपालिका	३७५	९६०	४६	१३८१
३१०	धादिङ	३०४११	गल्छी गाउँपालिका	३७५	९२६	५१	१३५२
३११	धादिङ	३०४१२	थाक्रे गाउँपालिका	३५०	१०८५	४७	१४८२
३१२	धादिङ	३०४१३	धुनीबेंशी नगरपालिका	३२५	१०२६	४७	१३९८
३१३	नुवाकोट	३०५०१	दुप्लेश्वर गाउँपालिका	३७५	४५०	५१	८७६
३१४	नुवाकोट	३०५०२	तादी गाउँपालिका	३००	४१६	५४	७७०
३१५	नुवाकोट	३०५०३	सुर्यगढी गाउँपालिका	३००	३९७	४२	७३९
३१६	नुवाकोट	३०५०४	विदुर नगरपालिका	४५०	९७६	५०	१४७६
३१७	नुवाकोट	३०५०५	किस्पाङ्ग गाउँपालिका	३००	३६४	४८	७१२
३१८	नुवाकोट	३०५०६	म्यगड गाउँपालिका	३००	३५०	५५	७०५
३१९	नुवाकोट	३०५०७	तारकेश्वर गाउँपालिका	३००	३७६	४१	७१७
३२०	नुवाकोट	३०५०८	बेलकोटगढी नगरपालिका	४००	७४९	४५	११९४
३२१	नुवाकोट	३०५०९	लिखु गाउँपालिका	३००	४२६	६२	७८८
३२२	नुवाकोट	३०५१०	पन्चकन्या गाउँपालिका	३००	३९७	५२	७४९

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
३२३	नुवाकोट	३०५११	शिवपुरी गाउँपालिका	३५०	४७०	५८	८७८
३२४	नुवाकोट	३०५१२	ककनी गाउँपालिका	३२५	५६४	४६	९३५
३२५	काठमाडौं	३०६०१	शंङ्करापुर नगरपालिका	३२५	६०६	५८	९८९
३२६	काठमाडौं	३०६०२	कागेश्वरी मनहरा नगरपालिका	६००	११७३	५३	१८२६
३२७	काठमाडौं	३०६०३	गोकर्णेश्वर नगरपालिका	६२५	१७५६	५४	२४३५
३२८	काठमाडौं	३०६०४	बुढानिलकण्ठ नगरपालिका	७००	१८३९	५१	२५९०
३२९	काठमाडौं	३०६०५	टोखा नगरपालिका	६००	१६९१	५४	२३४५
३३०	काठमाडौं	३०६०६	तारकेश्वर नगरपालिका	६५०	१४४९	६०	२१५९
३३१	काठमाडौं	३०६०७	नागार्जुन नगरपालिका	५५०	१३०५	६०	१९१५
३३२	काठमाडौं	३०६०८	काठमाण्डौ महानगरपालिका	७७५	६२७२	४६	७०९३
३३३	काठमाडौं	३०६०९	किर्तिपुर नगरपालिका	४७५	१३१७	५४	१८४६
३३४	काठमाडौं	३०६१०	चन्द्रागिरी नगरपालिका	६००	१५१६	५७	२१७३
३३५	काठमाडौं	३०६११	दक्षिणकाली नगरपालिका	३२५	६१३	४६	९८४
३३६	भक्तपुर	३०७०१	चाँगुनारायण नगरपालिका	४७५	१०८७	५३	१६१५
३३७	भक्तपुर	३०७०२	भक्तपुर नगरपालिका	४५०	१४३८	५३	१९४१
३३८	भक्तपुर	३०७०३	मध्यपुर थिमी नगरपालिका	५५०	१४७५	५२	२०७७
३३९	भक्तपुर	३०७०४	सूर्यविनायक नगरपालिका	६२५	१३७९	६०	२०६४
३४०	ललितपुर	३०८०१	महालक्ष्मी नगरपालिका	५७५	११८२	३१	१७८८
३४१	ललितपुर	३०८०२	ललितपुर महानगरपालिका	७७५	३१३४	६३	३९७२
३४२	ललितपुर	३०८०३	गोदावरी नगरपालिका	५००	१३५२	३८	१८९०
३४३	ललितपुर	३०८०४	कोन्ज्योसोम गाउँपालिका	२७५	३७५	६४	७१४
३४४	ललितपुर	३०८०५	महाङ्काल गाउँपालिका	२७५	३७५	३७	६८७
३४५	ललितपुर	३०८०६	बागमती गाउँपालिका	३५०	३६८	६०	७७८
३४६	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०१	चौरीदेउराली गाउँपालिका	३००	४७९	५१	८३०
३४७	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०२	भुम्लु गाउँपालिका	३००	४४८	४७	७९५
३४८	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०३	मण्डन देउपुर नगरपालिका	३५०	६६१	४९	१०६०
३४९	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०४	बनेपा नगरपालिका	४२५	१०८३	६६	१५७४
३५०	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०५	धुलिखेल नगरपालिका	३५०	७२९	५९	११३८
३५१	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०६	पाँचखाल नगरपालिका	४००	७९१	४९	१२४०
३५२	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०७	तेमाल गाउँपालिका	३००	५११	४५	८५६
३५३	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०८	नमोबुद्ध नगरपालिका	३७५	६२७	५२	१०५४
३५४	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०९	पनौती नगरपालिका	४५०	९१६	६२	१४२८
३५५	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९१०	बेथानचोक गाउँपालिका	३५०	४३१	५१	८३२
३५६	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९११	रोशी गाउँपालिका	३७५	६०८	५९	१०४२
३५७	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९१२	महाभारत गाउँपालिका	३५०	४३०	६३	८४३
३५८	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९१३	खानीखोला गाउँपालिका	३५०	३७०	५३	७७३
३५९	रामेछाप	३१००१	उमाकुण्ड गाउँपालिका	५००	७०२	५२	१२५४
३६०	रामेछाप	३१००२	गोकुलगङ्गा गाउँपालिका	३५०	७७५	४८	११७३
३६१	रामेछाप	३१००३	लिखु तामाकोसी गाउँपालिका	३५०	८२९	४९	१२२८
३६२	रामेछाप	३१००४	रामेछाप नगरपालिका	४२५	९७६	५९	१४६०
३६३	रामेछाप	३१००५	मन्थली नगरपालिका	४५०	१३४२	६०	१८५२
३६४	रामेछाप	३१००६	खाँडादेवी गाउँपालिका	३५०	९०५	३५	१२९०

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
३६५	रामेछाप	३१००७	दोरम्बा गाउँपालिका	३५०	७७८	४६	११७४
३६६	रामेछाप	३१००८	सुनापती गाउँपालिका	३००	६९२	५५	१०४७
३६७	सिन्धुली	३११०१	दुधौली नगरपालिका	६००	१०३०	६२	१६९२
३६८	सिन्धुली	३११०२	फिक्कल गाउँपालिका	३५०	४१०	४९	८०९
३६९	सिन्धुली	३११०३	तीनपाटन गाउँपालिका	४५०	७१७	५०	१२१७
३७०	सिन्धुली	३११०४	गोलन्जोर गाउँपालिका	३५०	४६६	५९	८७५
३७१	सिन्धुली	३११०५	कमलामाई नगरपालिका	६५०	११०८	४७	१८०५
३७२	सिन्धुली	३११०६	सुनकोशी गाउँपालिका	३५०	५०९	४२	९०१
३७३	सिन्धुली	३११०७	ध्याङलेख गाउँपालिका	३५०	३३३	४६	७२९
३७४	सिन्धुली	३११०८	मरिण गाउँपालिका	४७५	५६१	५१	१०८७
३७५	सिन्धुली	३११०९	हरिहरपुरगढी गाउँपालिका	४७५	५५५	५१	१०८१
३७६	मकवानपुर	३१२०१	ईन्द्रसरोवर गाउँपालिका	३००	३६३	४८	७११
३७७	मकवानपुर	३१२०२	थाहा नगरपालिका	४००	७७९	६०	१२३९
३७८	मकवानपुर	३१२०३	कैलाश गाउँपालिका	४२५	५०२	५६	९८३
३७९	मकवानपुर	३१२०४	राक्सिराङ्ग गाउँपालिका	४२५	५४६	५४	१०२५
३८०	मकवानपुर	३१२०५	मनहरी गाउँपालिका	४२५	७७१	५७	१२५३
३८१	मकवानपुर	३१२०६	हेटौडा उपमहानगरपालिका	८५०	२०७३	५३	२९७६
३८२	मकवानपुर	३१२०७	भिमफेदी गाउँपालिका	४२५	५८४	४३	१०५२
३८३	मकवानपुर	३१२०८	मकवानपुरगढी गाउँपालिका	३७५	५७५	५७	१००७
३८४	मकवानपुर	३१२०९	बकैया गाउँपालिका	५२५	७३१	३९	१२९५
३८५	मकवानपुर	३१२१०	बागमती गाउँपालिका	५००	६१९	५१	११७०
३८६	चितवन	३१३०१	राप्ती नगरपालिका	५२५	१०८८	३७	१६५०
३८७	चितवन	३१३०२	कालिका नगरपालिका	४५०	८८१	५४	१३८५
३८८	चितवन	३१३०३	इच्छाकामना गाउँपालिका	३७५	५८२	६१	१०१८
३८९	चितवन	३१३०४	भरतपुर महानगरपालिका	९७५	३०४४	६४	४०८३
३९०	चितवन	३१३०५	रत्ननगर नगरपालिका	४७५	१२५१	६३	१७८९
३९१	चितवन	३१३०६	खैरहनी नगरपालिका	४२५	१०६८	६१	१५५४
३९२	चितवन	३१३०७	माडी नगरपालिका	४५०	७७५	५८	१२८३
३९३	गोरखा	४०१०१	चुमनुव्री गाउँपालिका	४७५	३४१	५७	८७३
३९४	गोरखा	४०१०२	अजिरकोट गाउँपालिका	३५०	६६४	५९	१०७३
३९५	गोरखा	४०१०३	बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका	४२५	८९३	६०	१३७८
३९६	गोरखा	४०१०४	धाचें गाउँपालिका	५००	५०४	५६	१०६०
३९७	गोरखा	४०१०५	आरुघाट गाउँपालिका	३७५	८४५	५८	१२७८
३९८	गोरखा	४०१०६	भिमसेनथापा गाउँपालिका	३५०	८४२	५८	१२५०
३९९	गोरखा	४०१०७	सिरानचोक गाउँपालिका	३५०	८९१	५०	१२९१
४००	गोरखा	४०१०८	पालुङ्गटार नगरपालिका	४००	१२२३	५६	१६७९
४०१	गोरखा	४०१०९	गोरखा नगरपालिका	४५०	१५७८	५१	२०७९
४०२	गोरखा	४०११०	शहीद लखन गाउँपालिका	३७५	९८५	५६	१४१६
४०३	गोरखा	४०१११	गण्डकी गाउँपालिका	३७५	८६८	५१	१२९४
४०४	मनाङ	४०२०१	नार्पा भूमि गाउँपालिका	४७५	१७५	६२	७१२
४०५	मनाङ	४०२०२	मनाङ डिस्याङ गाउँपालिका	४७५	१९८	५०	७२३
४०६	मनाङ	४०२०३	चामे गाउँपालिका	४७५	१७५	४८	६९८

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
४०७	मनाङ	४०२०४	नासों गाउँपालिका	४७५	१९२	४१	७०८
४०८	मुस्ताङ	४०३०१	लो घेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका	४७५	१७५	५०	७००
४०९	मुस्ताङ	४०३०२	घरपझोड गाउँपालिका	४२५	२८०	५२	७५७
४१०	मुस्ताङ	४०३०३	वारागुड मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४७५	२०४	४३	७२२
४११	मुस्ताङ	४०३०४	लोमन्थाङ गाउँपालिका	४७५	१७५	५७	७०७
४१२	मुस्ताङ	४०३०५	थासाङ गाउँपालिका	३७५	२७५	४४	६९४
४१३	म्याग्दी	४०४०१	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	५००	३८१	५१	९३२
४१४	म्याग्दी	४०४०२	रघुगंगा गाउँपालिका	४५०	४१९	५९	९२८
४१५	म्याग्दी	४०४०३	धवलागिरी गाउँपालिका	५००	३७५	३५	९१०
४१६	म्याग्दी	४०४०४	मालिका गाउँपालिका	३५०	४७५	५८	८८३
४१७	म्याग्दी	४०४०५	मंगला गाउँपालिका	३००	४३०	५९	७८९
४१८	म्याग्दी	४०४०६	बेनी नगरपालिका	३५०	७४५	६८	११६३
४१९	कास्की	४०५०१	मादी गाउँपालिका	५००	४७२	५०	१०२२
४२०	कास्की	४०५०२	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	५२५	५४२	५७	११२४
४२१	कास्की	४०५०३	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	५२५	५७८	५४	११५७
४२२	कास्की	४०५०४	पोखरा महानगरपालिका	९७५	४०६१	५०	५०८६
४२३	कास्की	४०५०५	रूपा गाउँपालिका	३००	४१७	४८	७६५
४२४	लमजुङ	४०६०१	दोर्दी गाउँपालिका	४५०	४५५	५४	९५९
४२५	लमजुङ	४०६०२	मरुयाङ्गदी गाउँपालिका	५००	४६९	६१	१०३०
४२६	लमजुङ	४०६०३	कब्जोलासोथार गाउँपालिका	३२५	३२५	४९	६९९
४२७	लमजुङ	४०६०४	मध्यनेपाल नगरपालिका	३७५	५६८	५५	९९८
४२८	लमजुङ	४०६०५	बेसीशहर नगरपालिका	४००	८४५	६३	१३०८
४२९	लमजुङ	४०६०६	सुन्दरबजार नगरपालिका	३२५	६३७	५८	१०२०
४३०	लमजुङ	४०६०७	राईनास नगरपालिका	३००	४७१	५८	८२९
४३१	लमजुङ	४०६०८	दुधपोखरी गाउँपालिका	३२५	३२५	४४	६९४
४३२	तनहुँ	४०७०१	भानु नगरपालिका	४२५	८८७	६०	१३७२
४३३	तनहुँ	४०७०२	ब्यास नगरपालिका	५५०	१२३५	४८	१८३३
४३४	तनहुँ	४०७०३	म्याग्दे गाउँपालिका	३७५	५५०	६१	९८६
४३५	तनहुँ	४०७०४	शुक्लागण्डकी नगरपालिका	४५०	९४५	५३	१४४८
४३६	तनहुँ	४०७०५	भिमाद नगरपालिका	३७५	६७६	५८	११०९
४३७	तनहुँ	४०७०६	घिरिङ्ग गाउँपालिका	३५०	४७४	३६	८६०
४३८	तनहुँ	४०७०७	ऋषिङ्ग गाउँपालिका	४००	५७७	४८	१०२५
४३९	तनहुँ	४०७०८	देवघाट गाउँपालिका	३५०	४२४	४३	८१७
४४०	तनहुँ	४०७०९	बन्दिपुर गाउँपालिका	३५०	५००	४९	८९९
४४१	तनहुँ	४०७१०	आँबुखैरेनी गाउँपालिका	३७५	५२६	४७	९४८
४४२	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	४०८०१	गैडाकोट नगरपालिका	५००	१०९६	६०	१६५६
४४३	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	४०८०२	बुलिङ्गटार गाउँपालिका	३५०	४६२	५०	८६२
४४४	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	४०८०३	बौदीकाली गाउँपालिका	३००	४११	५४	७६५

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
४४५	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	४०८०४	हुप्सेकोट गाउँपालिका	३७५	५७२	५१	९९८
४४६	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	४०८०५	देवचुली नगरपालिका	४५०	८५७	६०	१३६७
४४७	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	४०८०६	कावासोती नगरपालिका	५२५	११२४	५३	१७०२
४४८	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	४०८०७	मध्यबिन्दु नगरपालिका	५२५	९८५	५८	१५६८
४४९	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	४०८०८	बिनयी त्रिवेणी गाउँपालिका	४५०	७२७	६२	१२३९
४५०	स्याङजा	४०९०१	पुतलीबजार नगरपालिका	४२५	९०८	६०	१३९३
४५१	स्याङजा	४०९०२	फेदीखोला गाउँपालिका	३००	३६९	६६	७३५
४५२	स्याङजा	४०९०३	आँधिखोला गाउँपालिका	३००	४५१	६६	८१७
४५३	स्याङजा	४०९०४	अर्जुनचौपारी गाउँपालिका	३००	४३८	५५	७९३
४५४	स्याङजा	४०९०५	भीरकोट नगरपालिका	३२५	६०१	५६	९८२
४५५	स्याङजा	४०९०६	बिरुवा गाउँपालिका	३००	४८३	६३	८४६
४५६	स्याङजा	४०९०७	हरिनास गाउँपालिका	३००	४५६	४६	८०२
४५७	स्याङजा	४०९०८	चापाकोट नगरपालिका	३७५	६०२	५३	१०३०
४५८	स्याङजा	४०९०९	बालिङ नगरपालिका	४५०	९९५	६२	१५०७
४५९	स्याङजा	४०९१०	गल्याङ नगरपालिका	४००	७९२	६०	१२५२
४६०	स्याङजा	४०९११	कालीगण्डकी गाउँपालिका	३००	५५४	६६	९२०
४६१	पर्वत	४१००१	मोदी गाउँपालिका	३५०	५२९	५१	९३०
४६२	पर्वत	४१००२	जलजला गाउँपालिका	३२५	५३६	५९	९२०
४६३	पर्वत	४१००३	कुश्मा नगरपालिका	३५०	८३१	५५	१२३६
४६४	पर्वत	४१००४	फलेबास नगरपालिका	३२५	५८७	५१	९६३
४६५	पर्वत	४१००५	महाशिला गाउँपालिका	२७५	३७५	६२	७१२
४६६	पर्वत	४१००६	बिहादी गाउँपालिका	३००	३९१	४६	७३७
४६७	पर्वत	४१००७	पैयुं गाउँपालिका	३००	४३१	६१	७९२
४६८	बागलुङ	४११०१	बागलुङ नगरपालिका	४००	१०८१	५६	१५३७
४६९	बागलुङ	४११०२	काठेखोला गाउँपालिका	३२५	५९६	५१	९७२
४७०	बागलुङ	४११०३	ताराखोला गाउँपालिका	३५०	३४१	४२	७३३
४७१	बागलुङ	४११०४	तमानखोला गाउँपालिका	३२५	३२५	५४	७०४
४७२	बागलुङ	४११०५	ढोरपाटन नगरपालिका	४५०	५६१	५६	१०६७
४७३	बागलुङ	४११०६	निसीखोला गाउँपालिका	४२५	५१६	४१	९८२
४७४	बागलुङ	४११०७	बडिगाड गाउँपालिका	३७५	६६१	५१	१०८७
४७५	बागलुङ	४११०८	गल्कोट नगरपालिका	४००	६९६	५५	११५१
४७६	बागलुङ	४११०९	बरेङ गाउँपालिका	३००	३९२	४९	७४१
४७७	बागलुङ	४१११०	जैमिनी नगरपालिका	३७५	६७७	५८	१११०
४७८	रुकुम (पूर्वी भाग)	५०१०१	पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिका	५००	६३२	४९	११८१
४७९	रुकुम (पूर्वी भाग)	५०१०२	सिस्ने गाउँपालिका	४५०	६७२	५६	११७८
४८०	रुकुम (पूर्वी भाग)	५०१०३	भूमे गाउँपालिका	४००	६७३	६०	११३३
४८१	रोल्पा	५०२०१	सुनछहरी गाउँपालिका	४००	३६०	४८	८०८

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
४८२	रोल्पा	५०२०२	थवाङ्ग गाउँपालिका	३५०	३००	५०	७००
४८३	रोल्पा	५०२०३	परिवर्तन गाउँपालिका	३७५	४५८	५८	८९१
४८४	रोल्पा	५०२०४	गगादेव गाउँपालिका	३७५	४४७	५१	८७३
४८५	रोल्पा	५०२०५	माडी गाउँपालिका	३५०	४१३	४४	८०७
४८६	रोल्पा	५०२०६	त्रिवेणी गाउँपालिका	४२५	५४३	४८	१०१६
४८७	रोल्पा	५०२०७	रोल्पा नगरपालिका	४५०	६६३	५३	११६६
४८८	रोल्पा	५०२०८	रुन्टीगढी गाउँपालिका	४२५	५८३	४३	१०५१
४८९	रोल्पा	५०२०९	सुनिल स्मृति गाउँपालिका	४००	५७५	५६	१०३१
४९०	रोल्पा	५०२१०	लुङ्ग्री गाउँपालिका	३७५	४७०	५४	८९९
४९१	प्यूठान	५०३०१	गौमुखी गाउँपालिका	३७५	५२४	५१	९५०
४९२	प्यूठान	५०३०२	नौबहिनी गाउँपालिका	४५०	५८१	५०	१०८१
४९३	प्यूठान	५०३०३	झिमरुक गाउँपालिका	३७५	५९६	४७	१०१८
४९४	प्यूठान	५०३०४	प्यूठान नगरपालिका	४२५	७५१	५५	१२३१
४९५	प्यूठान	५०३०५	स्वर्गाद्वारी नगरपालिका	४५०	५९७	५०	१०९७
४९६	प्यूठान	५०३०६	माण्डवी गाउँपालिका	३५०	३७९	४५	७७४
४९७	प्यूठान	५०३०७	मल्लरानी गाउँपालिका	३००	४४२	४९	७९१
४९८	प्यूठान	५०३०८	ऐरावती गाउँपालिका	३७५	५०७	५१	९३३
४९९	प्यूठान	५०३०९	सरुमारानी गाउँपालिका	३५०	४३८	५५	८४३
५००	गुल्मी	५०४०१	कालिगण्डकी गाउँपालिका	३५०	४७३	५१	८७४
५०१	गुल्मी	५०४०२	सत्यवती गाउँपालिका	३५०	५६४	५४	९६८
५०२	गुल्मी	५०४०३	चन्द्रकोट गाउँपालिका	३५०	५३०	५३	९३३
५०३	गुल्मी	५०४०४	मुसिकोट नगरपालिका	३७५	६७९	५२	११०६
५०४	गुल्मी	५०४०५	ईस्मा गाउँपालिका	३००	४९५	४८	८४३
५०५	गुल्मी	५०४०६	मालिका गाउँपालिका	३२५	५०५	६२	८९२
५०६	गुल्मी	५०४०७	मदाने गाउँपालिका	३२५	५०९	६२	८९६
५०७	गुल्मी	५०४०८	धुकोट गाउँपालिका	३००	५२८	६५	८९३
५०८	गुल्मी	५०४०९	रेसुङ्गा नगरपालिका	३५०	७००	६३	१११३
५०९	गुल्मी	५०४१०	गुल्मी दरबार गाउँपालिका	३००	५३१	५४	८८५
५१०	गुल्मी	५०४११	छत्रकोट गाउँपालिका	३००	५२३	६३	८८६
५११	गुल्मी	५०४१२	रुरु क्षेत्र गाउँपालिका	३००	४७७	६४	८४१
५१२	अर्घाखाँची	५०५०१	छत्रदेव गाउँपालिका	३२५	५९०	६१	९७६
५१३	अर्घाखाँची	५०५०२	मालारानी गाउँपालिका	३७५	६३०	५९	१०६४
५१४	अर्घाखाँची	५०५०३	भूमिकास्थान नगरपालिका	३७५	६८०	५९	१११४
५१५	अर्घाखाँची	५०५०४	सन्धिखर्क नगरपालिका	४२५	८३१	६८	१३२४
५१६	अर्घाखाँची	५०५०५	पाणिनी गाउँपालिका	३७५	६१६	५८	१०४९
५१७	अर्घाखाँची	५०५०६	शितगंगा नगरपालिका	५५०	८२९	५९	१४३८
५१८	पाल्पा	५०६०१	रामपुर नगरपालिका	४२५	७४१	५६	१२२२
५१९	पाल्पा	५०६०२	पुर्वखोला गाउँपालिका	३५०	४९५	५२	८९७
५२०	पाल्पा	५०६०३	रम्भा गाउँपालिका	३००	५११	५१	८६२
५२१	पाल्पा	५०६०४	बगनासकाली गाउँपालिका	३००	५४२	६२	९०४
५२२	पाल्पा	५०६०५	तानसेन नगरपालिका	४५०	१०२७	६१	१५३८
५२३	पाल्पा	५०६०६	रिब्दीकोट गाउँपालिका	३५०	४८२	५६	८८८

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
५२४	पाल्पा	५०६०७	रैनादेवी छहरा गाउँपालिका	३७५	६१५	४९	१०३९
५२५	पाल्पा	५०६०८	तिनाउ गाउँपालिका	४००	४८७	६३	९५०
५२६	पाल्पा	५०६०९	माथागढी गाउँपालिका	४२५	५९१	४९	१०६५
५२७	पाल्पा	५०६१०	निस्दी गाउँपालिका	३५०	५३३	४८	९३१
५२८	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	५०७०१	बर्दघाट नगरपालिका	५००	११२४	५४	१६७८
५२९	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	५०७०२	सुनवल नगरपालिका	५००	१०७०	५७	१६२७
५३०	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	५०७०३	रामग्राम नगरपालिका	४७५	१०८९	५१	१६१५
५३१	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	५०७०४	पाल्हीनन्दन गाउँपालिका	३५०	७३०	२८	११०८
५३२	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	५०७०५	सरावल गाउँपालिका	३७५	७६८	५७	१२००
५३३	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	५०७०६	प्रतापपुर गाउँपालिका	३७५	८७२	४७	१२९४
५३४	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	५०७०७	सुस्ता गाउँपालिका	४२५	७२७	५६	१२०८
५३५	रुपन्देही	५०८०१	देबदह नगरपालिका	५००	१०१३	५४	१५६७
५३६	रुपन्देही	५०८०२	बुटवल उपमहानगरपालिका	८००	२०२५	५१	२८७६
५३७	रुपन्देही	५०८०३	सैनामैना नगरपालिका	५००	७२१	५४	१२७५
५३८	रुपन्देही	५०८०४	कन्चन गाउँपालिका	३७५	७३४	५८	११६७
५३९	रुपन्देही	५०८०५	गैडहवा गाउँपालिका	४००	८७३	४६	१३१९
५४०	रुपन्देही	५०८०६	सुद्धोधन गाउँपालिका	३७५	७४८	४५	११६८
५४१	रुपन्देही	५०८०७	सियारी गाउँपालिका	३७५	८०९	५२	१२३६
५४२	रुपन्देही	५०८०८	तिलोत्तमा नगरपालिका	६७५	१६४२	५०	२३६७
५४३	रुपन्देही	५०८०९	ओमसतिया गाउँपालिका	३७५	७४८	४३	११६६
५४४	रुपन्देही	५०८१०	रोहिणी गाउँपालिका	३७५	७५६	३५	११६६
५४५	रुपन्देही	५०८११	सिद्धार्थनगर नगरपालिका	४५०	१२४८	५३	१७५१
५४६	रुपन्देही	५०८१२	मायादेवी गाउँपालिका	४००	८९०	३४	१३२४
५४७	रुपन्देही	५०८१३	लुम्बिनी साँस्कृतिक नगरपालिका	५२५	११७२	३३	१७३०
५४८	रुपन्देही	५०८१४	कोटहीमाई गाउँपालिका	३७५	७९०	२७	११९२
५४९	रुपन्देही	५०८१५	सम्मरीमाई गाउँपालिका	३७५	११२५	४०	१५४०
५५०	रुपन्देही	५०८१६	मर्चवारी गाउँपालिका	३७५	७५९	४६	११८०
५५१	कपिलवस्तु	५०९०१	वाणगंगा नगरपालिका	६००	१२७४	६४	१९३८
५५२	कपिलवस्तु	५०९०२	बुद्धभूमी नगरपालिका	६००	१०९९	६०	१७५९
५५३	कपिलवस्तु	५०९०३	शिवराज नगरपालिका	५७५	११०७	६०	१७४२
५५४	कपिलवस्तु	५०९०४	विजयनगर गाउँपालिका	४२५	७०९	४४	११७८
५५५	कपिलवस्तु	५०९०५	कृष्णनगर नगरपालिका	४५०	१०५७	४८	१५५५
५५६	कपिलवस्तु	५०९०६	महाराजगन्ज नगरपालिका	४७५	९३५	५०	१४६०
५५७	कपिलवस्तु	५०९०७	कपिलवस्तु नगरपालिका	५२५	१२४९	४३	१८१७
५५८	कपिलवस्तु	५०९०८	यसोधरा गाउँपालिका	३७५	७५६	४३	११७४

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
५५९	कपिलवस्तु	५०९०९	मायादेवी गाउँपालिका	४००	८९०	३१	१३२१
५६०	कपिलवस्तु	५०९१०	शुद्धोधन गाउँपालिका	४००	८२२	३८	१२६०
५६१	दाङ	५१००१	बंगलाचुली गाउँपालिका	४२५	५३८	४३	१००६
५६२	दाङ	५१००२	घोराही उपमहानगरपालिका	९७५	२०८०	५७	३११२
५६३	दाङ	५१००३	तुल्सीपुर उपमहानगरपालिका	८५०	१९३४	४९	२८३३
५६४	दाङ	५१००४	शान्तिनगर गाउँपालिका	३७५	५८१	४९	१००५
५६५	दाङ	५१००५	बबई गाउँपालिका	४५०	६०३	४८	११०१
५६६	दाङ	५१००६	दंगीशरण गाउँपालिका	३७५	५२४	५१	९५०
५६७	दाङ	५१००७	लमही नगरपालिका	५५०	९१२	२७	१४८९
५६८	दाङ	५१००८	राप्ती गाउँपालिका	४५०	८२०	५७	१३२७
५६९	दाङ	५१००९	गढवा गाउँपालिका	५२५	७७५	५१	१३५१
५७०	दाङ	५१०१०	राजपुर गाउँपालिका	५२५	५५६	४४	११२५
५७१	बाँके	५११०१	राप्ती सोनारी गाउँपालिका	६२५	१०४५	५१	१७२१
५७२	बाँके	५११०२	कोहलपुर नगरपालिका	५७५	१२५८	४९	१८८२
५७३	बाँके	५११०३	बैजनाथ गाउँपालिका	४७५	१०१७	५०	१५४२
५७४	बाँके	५११०४	खजुरा गाउँपालिका	४७५	९६२	४९	१४८६
५७५	बाँके	५११०५	जानकी गाउँपालिका	३७५	७३७	३७	११४९
५७६	बाँके	५११०६	नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका	६७५	१९६४	४०	२६७९
५७७	बाँके	५११०७	डुडुवा गाउँपालिका	३७५	७०३	४४	११२२
५७८	बाँके	५११०८	नरैनापुर गाउँपालिका	४२५	६४२	४१	११०८
५७९	बर्दिया	५१२०१	बाँसगढी नगरपालिका	५२५	९९५	४१	१५६१
५८०	बर्दिया	५१२०२	बारबर्दिया नगरपालिका	५५०	११२१	४८	१७१९
५८१	बर्दिया	५१२०३	ठाकुरबाबा नगरपालिका	४२५	८७०	५६	१३५१
५८२	बर्दिया	५१२०४	गेरुवा गाउँपालिका	३५०	७२३	५४	११२७
५८३	बर्दिया	५१२०५	राजापुर नगरपालिका	४७५	१०३६	५६	१५६७
५८४	बर्दिया	५१२०६	मधुवन नगरपालिका	४५०	८८१	५०	१३८१
५८५	बर्दिया	५१२०७	गुलरीया नगरपालिका	५००	११५२	५७	१७०९
५८६	बर्दिया	५१२०८	बढैयाताल गाउँपालिका	४५०	९१८	२७	१३९५
५८७	डोल्पा	६०१०१	डोल्पो बुद्ध गाउँपालिका	४२५	२२५	४१	६९१
५८८	डोल्पा	६०१०२	शे फोक्सुण्डो गाउँपालिका	३२५	३२५	५२	७०२
५८९	डोल्पा	६०१०३	जगदुल्ला गाउँपालिका	२७५	३७५	५०	७००
५९०	डोल्पा	६०१०४	मुङ्केचुला गाउँपालिका	३७५	३०३	३८	७१६
५९१	डोल्पा	६०१०५	त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका	४५०	४७८	५३	९८१
५९२	डोल्पा	६०१०६	ठुलीभेरी नगरपालिका	४७५	४४५	४४	९६४
५९३	डोल्पा	६०१०७	काइके गाउँपालिका	४७५	२१९	५८	७५२
५९४	डोल्पा	६०१०८	छार्का ताडसोड गाउँपालिका	४२५	२२५	४६	६९६
५९५	मुगु	६०२०१	मुगुमकार्मारोग गाउँपालिका	४७५	२७७	५६	८०८
५९६	मुगु	६०२०२	छायौनाथ रारा नगरपालिका	५२५	७६८	३७	१३३०
५९७	मुगु	६०२०३	सोरु गाउँपालिका	४५०	५२२	५२	१०२४
५९८	मुगु	६०२०४	खत्याड गाउँपालिका	४००	६६३	३६	१०९९
५९९	हुम्ला	६०३०१	चंखेली गाउँपालिका	४७५	२९६	३९	८१०
६००	हुम्ला	६०३०२	खार्पुनाथ गाउँपालिका	४७५	३११	६०	८४६

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
६०१	हुम्ला	६०३०३	सिमकोट गाउँपालिका	५००	५४३	६५	११०८
६०२	हुम्ला	६०३०४	नाम्खा गाउँपालिका	४७५	२२४	३३	७३२
६०३	हुम्ला	६०३०५	सर्केगाड गाउँपालिका	४५०	४३३	३७	९२०
६०४	हुम्ला	६०३०६	अदानचुली गाउँपालिका	३२५	३३८	४२	७०५
६०५	हुम्ला	६०३०७	ताँजाकोट गाउँपालिका	३२५	३२५	५२	७०२
६०६	जुम्ला	६०४०१	पातारासी गाउँपालिका	५००	५७२	४४	१११६
६०७	जुम्ला	६०४०२	कनका सुन्दरी गाउँपालिका	४००	५५३	४८	१००१
६०८	जुम्ला	६०४०३	सिंजा गाउँपालिका	३५०	५२४	४९	९२३
६०९	जुम्ला	६०४०४	चन्दननाथ नगरपालिका	३७५	८२३	३९	१२३७
६१०	जुम्ला	६०४०५	गुठिचौर गाउँपालिका	५००	४६५	४२	१००७
६११	जुम्ला	६०४०६	तातोपानी गाउँपालिका	५००	५९५	५७	११५२
६१२	जुम्ला	६०४०७	तिला गाउँपालिका	३५०	५५८	३२	९४०
६१३	जुम्ला	६०४०८	हिमा गाउँपालिका	३५०	४६९	५२	८७१
६१४	कालिकोट	६०५०१	पलाता गाउँपालिका	४५०	५५३	४३	१०४६
६१५	कालिकोट	६०५०२	पचाल झरना गाउँपालिका	३५०	५०१	३८	८८९
६१६	कालिकोट	६०५०३	रास्कोट नगरपालिका	३००	६०४	४९	९५३
६१७	कालिकोट	६०५०४	सान्नी त्रिवेणी गाउँपालिका	३५०	५१८	४१	९०९
६१८	कालिकोट	६०५०५	नरहरिनाथ गाउँपालिका	३७५	७३८	४१	११५४
६१९	कालिकोट	६०५०६	खाँडाचक्र नगरपालिका	३७५	७५०	३६	११६१
६२०	कालिकोट	६०५०७	तिलागुफा नगरपालिका	४००	६०५	५३	१०५८
६२१	कालिकोट	६०५०८	महावै गाउँपालिका	४२५	३९७	४२	८६४
६२२	कालिकोट	६०५०९	शुभ कालीका गाउँपालिका	३००	५५२	३४	८८६
६२३	दैलेख	६०६०१	नौमुले गाउँपालिका	४००	४८२	३५	९१७
६२४	दैलेख	६०६०२	महाबु गाउँपालिका	३५०	४६२	५९	८७१
६२५	दैलेख	६०६०३	भैरवी गाउँपालिका	३५०	४९६	२७	८७३
६२६	दैलेख	६०६०४	ठाँटीकाँध गाउँपालिका	३००	४३२	५२	७८४
६२७	दैलेख	६०६०५	आठबीस नगरपालिका	४००	५७६	४१	१०१७
६२८	दैलेख	६०६०६	चामुण्डा विन्द्रासैनी नगरपालिका	३२५	५४८	३७	९१०
६२९	दैलेख	६०६०७	दुल्लु नगरपालिका	४००	७७७	५२	१२२९
६३०	दैलेख	६०६०८	नारायण नगरपालिका	३७५	६२३	४८	१०४६
६३१	दैलेख	६०६०९	भगवतीमाई गाउँपालिका	३५०	४४८	५२	८५०
६३२	दैलेख	६०६१०	डुङ्गेधर गाउँपालिका	३५०	४१९	५९	८२८
६३३	दैलेख	६०६११	गुराँस गाउँपालिका	३७५	५२४	३८	९३७
६३४	जाजरकोट	६०७०१	बारेकोट गाउँपालिका	५२५	४१२	४९	९८६
६३५	जाजरकोट	६०७०२	कुसे गाउँपालिका	४२५	४७१	३९	९३५
६३६	जाजरकोट	६०७०३	जुनीचाँद गाउँपालिका	४७५	४६६	४३	९८४
६३७	जाजरकोट	६०७०४	छेडागाड नगरपालिका	४५०	६६२	४२	११५४
६३८	जाजरकोट	६०७०५	शिवालय गाउँपालिका	३५०	३८३	४२	७७५
६३९	जाजरकोट	६०७०६	भेरीमालिका नगरपालिका	४५०	६७८	४७	११७५
६४०	जाजरकोट	६०७०७	नलगाड नगरपालिका	४७५	५२३	४१	१०३९
६४१	रुकुम (पश्चिम भाग)	६०८०१	आठबिसकोट नगरपालिका	५५०	६३८	५५	१२४३
६४२	रुकुम (पश्चिम भाग)	६०८०२	सान्नीभेरी गाउँपालिका	३७५	४९९	६१	९३५

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
६४३	रुकुम (पश्चिम भाग)	६०८०३	बाँफिकोट गाउँपालिका	३७५	४४७	५५	८७७
६४४	रुकुम (पश्चिम भाग)	६०८०४	मुसिकोट नगरपालिका	४००	७०९	४९	११५८
६४५	रुकुम (पश्चिम भाग)	६०८०५	त्रिवेणी गाउँपालिका	३२५	४७४	५६	८५५
६४६	रुकुम (पश्चिम भाग)	६०८०६	चौरजहारी नगरपालिका	३७५	५९४	५५	१०२४
६४७	सल्यान	६०९०१	दार्मा गाउँपालिका	३२५	४७४	५७	८५६
६४८	सल्यान	६०९०२	कुमाख गाउँपालिका	३७५	५५९	३९	९७३
६४९	सल्यान	६०९०३	बनगाड कुपिण्डे नगरपालिका	५००	६८३	५४	१२३७
६५०	सल्यान	६०९०४	सिद्धकुमाख गाउँपालिका	३००	३५६	४६	७०२
६५१	सल्यान	६०९०५	बागचौर नगरपालिका	४००	६९९	५५	११५४
६५२	सल्यान	६०९०६	छुत्रेश्वरी गाउँपालिका	३७५	५९६	४६	९३७
६५३	सल्यान	६०९०७	शारदा नगरपालिका	४००	७१०	५६	११६६
६५४	सल्यान	६०९०८	कालिमाटी गाउँपालिका	५२५	५३०	५४	११०९
६५५	सल्यान	६०९०९	त्रिवेणी गाउँपालिका	३५०	४२३	४४	८१७
६५६	सल्यान	६०९१०	कपुरकोट गाउँपालिका	३५०	४५१	५०	८५१
६५७	सुर्खेत	६१००१	सिम्ता गाउँपालिका	४२५	५९६	४०	१०६१
६५८	सुर्खेत	६१००२	चिङ्गाड गाउँपालिका	३५०	४३३	३७	८२०
६५९	सुर्खेत	६१००३	लेकवेशी नगरपालिका	४००	६८०	५४	११३४
६६०	सुर्खेत	६१००४	गुर्भाकोट नगरपालिका	४७५	८४४	५८	१३७७
६६१	सुर्खेत	६१००५	भेरीगंगा नगरपालिका	४७५	८०६	४०	१३२१
६६२	सुर्खेत	६१००६	वीरन्द्रनगर नगरपालिका	७५०	१६२४	५०	२४२४
६६३	सुर्खेत	६१००७	बराहताल गाउँपालिका	५२५	५९५	३७	११५७
६६४	सुर्खेत	६१००८	पञ्चपुरी नगरपालिका	५००	६६८	३५	१२०३
६६५	सुर्खेत	६१००९	चौकुने गाउँपालिका	४७५	५६७	४६	१०८८
६६६	बाजुरा	७०१०१	हिमाली गाउँपालिका	५००	३९९	५१	९५०
६६७	बाजुरा	७०१०२	गौमुल गाउँपालिका	४२५	३८९	४९	८६३
६६८	बाजुरा	७०१०३	बुढीनन्दा नगरपालिका	४२५	६६४	४२	११३१
६६९	बाजुरा	७०१०४	स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिका	३५०	५०४	४५	८९९
६७०	बाजुरा	७०१०५	जगन्नाथ गाउँपालिका	३५०	४०५	५२	८०७
६७१	बाजुरा	७०१०६	बडिमालिका नगरपालिका	४००	६६३	४०	११०३
६७२	बाजुरा	७०१०७	खसड छेडेदह गाउँपालिका	३५०	६५७	४५	१०५२
६७३	बाजुरा	७०१०८	बुढीगंगा नगरपालिका	३२५	७४८	५२	११२५
६७४	बाजुरा	७०१०९	त्रिवेणी नगरपालिका	३५०	६५२	५४	१०५६
६७५	बझाङ	७०२०१	साइपाल गाउँपालिका	४७५	१७५	४८	६९८
६७६	बझाङ	७०२०२	बुंगल नगरपालिका	५५०	९६३	४०	१५५३
६७७	बझाङ	७०२०३	सूर्मा गाउँपालिका	४००	३८०	४३	८२३
६७८	बझाङ	७०२०४	तालकोट गाउँपालिका	४५०	४८५	४५	९८०
६७९	बझाङ	७०२०५	मष्टा गाउँपालिका	३५०	५६३	५७	९७०
६८०	बझाङ	७०२०६	जयपृथ्वी नगरपालिका	३७५	८०३	५२	१२३०
६८१	बझाङ	७०२०७	छुबिस पाथिभरा गाउँपालिका	३५०	६१४	५१	१०१५
६८२	बझाङ	७०२०८	दुर्गाथली गाउँपालिका	३००	५१७	३८	८५५
६८३	बझाङ	७०२०९	केदारस्युँ गाउँपालिका	३७५	७१९	५२	११४६
६८४	बझाङ	७०२१०	बित्थडचिर गाउँपालिका	३००	६१७	४०	९५७

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
६८५	बझाङ	७०२११	थलारा गाउँपालिका	३५०	६५८	४६	१०५४
६८६	बझाङ	७०२१२	खसडछान्ना गाउँपालिका	३५०	६०५	५५	१०१०
६८७	दार्चुला	७०३०१	ब्याँस गाउँपालिका	४७५	४९१	५७	१०२३
६८८	दार्चुला	७०३०२	दुहुँ गाउँपालिका	२७५	५०२	५२	८२९
६८९	दार्चुला	७०३०३	महाकाली नगरपालिका	३७५	८६१	५६	१२९२
६९०	दार्चुला	७०३०४	नौगाड गाउँपालिका	३५०	६२८	६३	१०४१
६९१	दार्चुला	७०३०५	अपिहिमाल गाउँपालिका	४७५	३७६	५५	९०६
६९२	दार्चुला	७०३०६	मार्मा गाउँपालिका	४००	६३२	४८	१०८०
६९३	दार्चुला	७०३०७	शैल्यशिखर नगरपालिका	३७५	८३७	५२	१२६४
६९४	दार्चुला	७०३०८	मालिकार्जुन गाउँपालिका	३५०	६७०	५१	१०७१
६९५	दार्चुला	७०३०९	लेकम गाउँपालिका	३००	६३७	४३	९८०
६९६	बैतडी	७०४०१	डीलासैनी गाउँपालिका	३७५	५२६	४०	९४१
६९७	बैतडी	७०४०२	दोगडाकेदार गाउँपालिका	३७५	५५२	५०	९७७
६९८	बैतडी	७०४०३	पुचौडी नगरपालिका	४००	७१५	५३	११६८
६९९	बैतडी	७०४०४	सुर्नया गाउँपालिका	३५०	४५२	४९	८५१
७००	बैतडी	७०४०५	दशरथचन्द नगरपालिका	४००	७२८	४४	११७२
७०१	बैतडी	७०४०६	पन्चेश्वर गाउँपालिका	३५०	४४६	३९	८३५
७०२	बैतडी	७०४०७	शिवनाथ गाउँपालिका	३००	४०९	५१	७६०
७०३	बैतडी	७०४०८	मेलौली नगरपालिका	३७५	५१२	४४	९३१
७०४	बैतडी	७०४०९	पाटन नगरपालिका	४२५	६४४	५२	११२१
७०५	बैतडी	७०४१०	सिगास गाउँपालिका	४२५	४८९	४६	९६०
७०६	डुङ्गेलधुरा	७०५०१	नवदुर्गा गाउँपालिका	३५०	४६५	४६	८६१
७०७	डुङ्गेलधुरा	७०५०२	अमरगढी नगरपालिका	३७५	५४१	६९	९८५
७०८	डुङ्गेलधुरा	७०५०३	अजयमेरु गाउँपालिका	३५०	४३४	५५	८३९
७०९	डुङ्गेलधुरा	७०५०४	भागेश्वर गाउँपालिका	४००	३८६	४६	८३२
७१०	डुङ्गेलधुरा	७०५०५	परशुराम नगरपालिका	५५०	६९१	४८	१२८९
७११	डुङ्गेलधुरा	७०५०६	अलिताल गाउँपालिका	४००	४५७	५०	९०७
७१२	डुङ्गेलधुरा	७०५०७	गन्यापधुरा गाउँपालिका	३५०	३८९	५२	७९१
७१३	डोटी	७०६०१	पुर्विचौकी गाउँपालिका	३७५	४८५	४८	९०८
७१४	डोटी	७०६०२	सायल गाउँपालिका	३७५	४२९	४३	८४७
७१५	डोटी	७०६०३	आदर्श गाउँपालिका	३७५	५०६	४५	९२६
७१६	डोटी	७०६०४	शिखर नगरपालिका	४५०	६२६	४७	११२३
७१७	डोटी	७०६०५	दिपायल सिलगढी नगरपालिका	४००	७३६	५८	११९४
७१८	डोटी	७०६०६	के.आई.सिं. गाउँपालिका	३७५	४५९	४८	८८२
७१९	डोटी	७०६०७	बोगटान फुडिसल गाउँपालिका	४५०	४२५	५५	९३०
७२०	डोटी	७०६०८	बडीकेदार गाउँपालिका	४५०	४१९	४७	९१६
७२१	डोटी	७०६०९	जोरायल गाउँपालिका	५००	५१५	५५	१०७०
७२२	अछाम	७०७०१	पंचदेवल विनायक नगरपालिका	३७५	५२५	४९	९४९
७२३	अछाम	७०७०२	रामारोशन गाउँपालिका	३७५	५२०	४२	९३७
७२४	अछाम	७०७०३	मेल्लेख गाउँपालिका	४२५	५१०	४४	९७९
७२५	अछाम	७०७०४	साँफेबगर नगरपालिका	३७५	६६२	४५	१०८२
७२६	अछाम	७०७०५	चौरपाटी गाउँपालिका	३७५	४९७	५०	९२२

क्र.सं.	जिल्ला	सङ्केत नं.	स्थानीय तहको नाम	न्यूनतम	सुत्रमा आधारित	कार्य सम्पादनमा आधारित	जम्मा
७२७	अछाम	७०७०६	मंगलसेन नगरपालिका	३७५	६३६	५६	१०६७
७२८	अछाम	७०७०७	बान्नीगढी जयगढ गाउँपालिका	३००	४१३	४२	७५५
७२९	अछाम	७०७०८	कमलबजार नगरपालिका	३७५	४८५	४३	९०३
७३०	अछाम	७०७०९	ढकारी गाउँपालिका	४२५	४४६	४०	९११
७३१	अछाम	७०७१०	तुर्माखाँद गाउँपालिका	४२५	५१६	४२	९८३
७३२	कैलाली	७०८०१	मोहन्याल गाउँपालिका	५२५	५०३	३४	१०६२
७३३	कैलाली	७०८०२	चुरे गाउँपालिका	५२५	४७५	४४	१०४४
७३४	कैलाली	७०८०३	गोदावरी नगरपालिका	६५०	१२८०	५०	१९८०
७३५	कैलाली	७०८०४	गौरीगंगा नगरपालिका	५२५	१०२९	४०	१५९४
७३६	कैलाली	७०८०५	घोडाघोडी नगरपालिका	६२५	१२२६	५२	१९०३
७३७	कैलाली	७०८०६	वर्दगोरिया गाउँपालिका	३५०	६७२	५३	१०७५
७३८	कैलाली	७०८०७	लम्कि चुहा नगरपालिका	६००	१२२१	३८	१८५९
७३९	कैलाली	७०८०८	जानकी गाउँपालिका	४२५	९०७	५३	१३८५
७४०	कैलाली	७०८०९	जोशीपुर गाउँपालिका	३५०	७३०	४३	११२३
७४१	कैलाली	७०८१०	टिकापुर नगरपालिका	५२५	१२६४	४५	१८३४
७४२	कैलाली	७०८११	भजनी नगरपालिका	४५०	९२१	४२	१४१३
७४३	कैलाली	७०८१२	कैलारी गाउँपालिका	४७५	८९७	४६	१४१८
७४४	कैलाली	७०८१३	धनगढी उपमहानगरपालिका	८५०	१८६८	५३	२७७१
७४५	कञ्चनपुर	७०९०१	कृष्णपुर नगरपालिका	५५०	१००५	४४	१५९९
७४६	कञ्चनपुर	७०९०२	शुक्लाफाँटा नगरपालिका	४५०	८९९	४४	१३९३
७४७	कञ्चनपुर	७०९०३	बेदकोट नगरपालिका	४५०	९४३	५३	१४४६
७४८	कञ्चनपुर	७०९०४	भिमदत्त नगरपालिका	६२५	१७०७	५९	२३९१
७४९	कञ्चनपुर	७०९०५	चाँदनी-दोधारा नगरपालिका	३७५	७९६	५४	१२२५
७५०	कञ्चनपुर	७०९०६	लालझाडी गाउँपालिका	३७५	५२४	५४	९५३
७५१	कञ्चनपुर	७०९०७	पुनर्वास नगरपालिका	४७५	९७६	४२	१४९३
७५२	कञ्चनपुर	७०९०८	बेलौरी नगरपालिका	४५०	९८९	५१	१४९०
७५३	कञ्चनपुर	७०९०९	बेलडाँडी गाउँपालिका	३२५	५२७	३६	८८८
जम्मा				३०८३००	५४५७८४	३५५९६	८८९६८०

च. वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धी सुझाव

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा ३ को उपदफा (१) खण्ड (घ) मा नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूलाई दिने अनुदान सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई सुझाव दिने काम, कर्तव्य र अधिकार यस आयोगको हुने व्यवस्था रहेको छ। अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा २८ मा उक्त ऐन वा प्रचलित कानूनबमोजिम प्राप्त भएको अनुदानको रकम जुन प्रयोजनको लागि प्राप्त भएको हो सोही प्रयोजनको लागि

प्रयोग गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ। वित्तीय समानीकरण अनुदानको मूल उद्देश्य प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको खर्चको आवश्यकता र राजस्वको क्षमताको फरकबाट सिर्जना हुने वित्तीय अन्तर घटाई सन्तुलन कायम गर्नु हो। नेपालको संविधान बमोजिम प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूलाई प्रदान गरिएको जिम्मेवारी पूरा गर्न आवश्यक पर्ने स्रोत अभावको समस्या घटाउन यो अनुदान हस्तान्तरण गरिन्छ।

उल्लिखित व्यवस्था बमोजिम नेपाल सरकारले प्रदेश र स्थानीय सरकारहरूलाई प्रदान गर्ने वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धमा देहाय बमोजिम सुझाव प्रदान गरिएको छ।

(१) समानीकरण अनुदान वापत प्राप्त हुने रकमलाई देहाय बमोजिमका विषय/क्षेत्रहरूमा उपयोग गर्न उपयुक्त हुने:

- सशर्त अनुदान, समपूरक अनुदान र विशेष अनुदानलाई संविधानको मर्म र भावनाबमोजिम वितरण गर्ने गरी व्यवस्थित गर्दै यस्ता अनुदानको परिमाणलाई न्यूनीकरण गर्दै त्यसबाट प्राप्त रकम समेतबाट परिपूर्ति हुन नसकेको प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको वित्तीय अन्तर (Fiscal Gap) परिपूर्ति गर्ने,
- नेपालको संविधानले सुरक्षित गरेका नागरिकका मौलिक हक कार्यान्वयनको सुनिश्चितता गर्न तथा राज्यका निर्देशक सिद्धान्त अनुरूपको दिशामा अगाडि बढ्ने गरी प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको आर्थिक विकासमा योगदान पुऱ्याउन,
- राष्ट्रिय रूपमा पछाडि परेका प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूलाई राष्ट्रिय औषत स्तरको नजिक ल्याउन,
- समाजका सबै वर्ग, क्षेत्र, समुदाय, जातजाति, अल्पसङ्ख्यक, सीमान्तकृत, अशक्त र असहायहरूको सशक्तीकरण गर्न,
- राष्ट्रिय मानदण्ड र राष्ट्रिय लक्ष्य हासिल गर्ने दिशामा योगदान पुऱ्याउने,
- सम्बन्धित प्रदेश र स्थानीय सरकारहरूको शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी जस्ता अत्यावश्यक सेवा उपलब्ध गराउन, अन्य प्रदेश र अन्य स्थानीय सरकारहरूसँग प्रतिस्पर्धा गर्दै सन्तुलित विकास गर्न गराउन, प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूमा रहेको आर्थिक सामाजिक असमानता न्यूनीकरण गर्न, सडक, सिँचाइ, विद्युत, सञ्चार लगायतका पूर्वाधार विकास गर्न तथा संविधानले प्रत्याभूत गरेको खर्चको जिम्मेवारी पूरा गर्न,
- प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूहरूले नागरिकहरूलाई सरकारी सेवाहरू न्यूनतम र समतामूलक रूपमा उपलब्ध गराउन र बासस्थानको आधारमा भेदभाव नहुने गरी प्रदान गर्न उपयुक्त मात्रामा स्रोत साधनहरू उपलब्ध गराउन,
- संविधान तथा सम्बन्धित कानूनले प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूलाई दिएको जिम्मेवारी अनुरूप सेवा प्रवाह र विकास निर्माण गर्न,

- (२) अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा २१ को उपदफा (४) मा प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूले आफूले उठाएको राजस्व र उक्त ऐन बमोजिम राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकमबाट प्रशासनिक खर्च पुग्ने गरी राजस्व र व्ययको अनुमान पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको हुँदा प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूले प्रशासनिक खर्च [पारिश्रमिक/सुविधा, मालसामान तथा सेवाको उपयोग (कार्यक्रम सम्बन्धी खर्चहरू बाहेक), अनुगमन तथा मूल्याङ्कन खर्च, भ्रमण खर्च, विशिष्ट व्यक्ति तथा प्रतिनिधि मण्डलको अध्ययन तथा भ्रमण खर्च, विविध खर्च, सभा सञ्चालन खर्च, निवृत्तिभरण तथा अशक्तवृत्ति, उपदान, सेवा निवृत्तको सञ्चित विदा, सेवा निवृत्तको औषधि उपचार, जग्गा/घर/सवारी साधन/मेशिनरी औजारको भाडा, राजस्व, न्यायिक तथा अन्य फिर्ता, भैपरी आउने चालु खर्च] जस्ता शीर्षक वा विषयमा वित्तीय समानीकरण अनुदान रकमको प्रयोग गर्न नहुने।
- (३) आर्थिक वर्षको अन्त्यमा फ्रिज नभई बाँकि भएको वित्तीय समानीकरण अनुदानको रकम अर्को आर्थिक वर्षमा खर्च गर्दा वित्तीय समानीकरण अनुदान जुन प्रयोजनका लागि विनियोजन गरिएको हो सोही प्रयोजनमा मात्र खर्च गर्नुपर्ने। यस्तो रकम आन्तरिक आयको रूपमा गणना गरी चालु प्रकृतिका शीर्षकमा खर्च गर्न नहुने।
- (४) सङ्घीय संसदबाट पारित बजेटमा समावेश भएको सङ्घीय सञ्चित कोषबाट प्रदेश र स्थानीय सरकारलाई हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान वापतको रकम आर्थिक वर्षको बीचमा कुनै पनि अवस्थामा कट्टा नगरिने सुनिश्चित गरिनुका साथै प्रत्येक पछिल्ला वर्षहरूमा बजेटको आकार बृद्धिको अनुपातमा यस्तो अनुदानको कुल परिमाण (सिलिङ्ग) बृद्धी हुने प्रवन्ध गरिनु अत्यावश्यक देखिन्छ।
- (५) आर्थिक वर्षको अन्त्य सम्मपनि खर्च नभई बचत हुन आएको समानीकरण अनुदानको रकमलाई पछिल्लो आर्थिक वर्षमा आम्दानीको रूपमा गणना गरी प्रशासनिक खर्च समेत विनियोजन गर्ने गरेको पाईएको हुँदा यस्तो प्रवृत्तिलाई नियन्त्रण गर्ने प्रवन्ध गरिनु आवश्यक छ।
- (६) नेपालको संविधानको धारा ६० को उपधारा (४) बमोजिम नेपाल सरकारले प्रदेश र स्थानीय सरकारहरूलाई खर्चको आवश्यकता र राजस्वको क्षमताको आधारमा वित्तीय समानीकरण अनुदान वितरण गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। खर्चको आवश्यकता निर्धारणका लागि संविधान बमोजिम तहगत सरकारको कार्यजिम्मेवारीको अतिरिक्त तत् सम्बन्धी न्यूनतम मानदण्ड र आवधिक लक्ष्य तथा प्रति इकाई लागत आवश्यक पर्दछ। आयोगले प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको खर्चको आवश्यकता र राजस्व क्षमतालाई थप वस्तुपरक ढङ्गबाट आँकलन गर्ने गरी विगतको अध्ययनलाई अद्यावधिक गर्ने कार्य गरिरहेको छ। तर, कतिपय कार्य जिम्मेवारीहरूको सम्बन्धमा न्यूनतम मानदण्ड तथा राष्ट्रिय, प्रादेशिक र स्थानीय सरकारहरूगत लक्ष्य निर्धारण भई नसकेको अवस्थामा खर्चको यथार्थ आवश्यकता आँकलन गर्न कठिनाई भएको स्थिति छ। अतः तहगत सरकारको कार्य जिम्मेवारीहरू थप स्पष्ट पार्नुका साथै ती विषय भित्रका सेवाको न्यूनतम मानदण्ड, लक्ष्य र लागत लगायतका विषयहरू मूलतः सङ्घीय सरकारबाट निर्धारण गरिनु पर्दछ।

- (७) प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूलाई संविधानको अनुसूचीले प्रत्याभूत गरेको एकल अधिकार अन्तर्गतका मुख्य कार्य जिम्मेवारीहरू सम्पादन गर्नका लागि उपलब्ध गराइने वित्तीय समानीकरण अनुदान रकम आयोगबाट निर्धारण गरी सिफारिस गर्ने अवस्थामा नेपाल सरकारले प्रदेश र स्थानीय सरकारहरूलाई उपलब्ध गराउने अन्य अनुदान (सशर्त, समपूरक र विशेष) को रकमले के कति हदसम्म समानीकरण अनुदानको मूल उद्देश्य (समानीकरण गर्ने कार्य) मा सघाउ एवम् योगदान पुऱ्याउँछ भन्ने विषय आयोगलाई जानकारी नभईकन समानीकरण अनुदानको रकम निर्धारण हुने विद्यमान पद्धतिमा सुधार गरिनु पर्दछ।
- (८) नेपाल सरकारबाट प्रदेश र स्थानीय सरकारहरूमा हस्तान्तरण गरिने सशर्त, समपूरक र विशेष अनुदानहरूबाट समानीकरण अनुदानको उद्देश्यमा पर्ने प्रभाव र असरका बारेमा सङ्घ सरकारका विषयगत मन्त्रालय तथा अन्य निकायहरूले पर्याप्त ध्यान दिनुपर्ने। साथै, यसरी अन्य अनुदान (सशर्त, समपूरक र विशेष) मार्फत् समानीकरणको मूल उद्देश्यमा सघाउ पुऱ्याउने गरी हाल नेपाल सरकारबाट हस्तान्तरण गरिएका योजना, कार्यक्रम र बजेट आगामी दिनमा क्रमशः समानीकरण अनुदानमार्फत् कार्यान्वयन गर्ने गरी बाँडफाँट, वितरण र हस्तान्तरण गर्दै जाने नीति अवलम्बन गर्नु उपयुक्त हुन्छ।